

ЗМІСТ

Засідання тридцять перше, ранкове (Вівторок, 17 квітня 2018 року)

Складення присяги народним депутатом України Зваричем Р.М.	...3
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...4
Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...16
Прийняття в першому читанні проектів законів:	
«Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо виплати грошової компенсації на харчування дітей»	...15, 16
«Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами»	...61
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії»	...37
«Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії»	...45

Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо надання соціально-економічної компенсації ризику населенню, яке проживає на території зон спостереження в об'єднаних територіальних громадах»

...69

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ПЕРШЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
17 квітня 2018 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу заходити до залу і приготуватися до реєстрації. Бачу, ще підходять депутати. Будь ласка, займайте робочі місця і приготуйтеся до реєстрації.

Увімкніть систему «Рада».

У сесійному залі зареєструвалися 353 народних депутати. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні в народного депутата України Артема Олександровича Льюка день народження. Давайте привітаємо колегу (*Оплески*).

Також хочу повідомити, що 4 квітня 2018 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України Зварича Романа Михайловича, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, включеного до виборчого списку партії «Блок Петра Порошенка». Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народні депутати України складають перед Верховною Радою України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Зварич Роман Михайлович. Будь ласка.

ЗВАРИЧ Р.М., народний депутат України (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»*). Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Вітаємо, пане Романе (*Оплески*). Бажаємо вам плідної роботи.

Шановні колеги! Сьогодні наше пленарне засідання ми розпочнемо з розгляду важливого питання – проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо виплати грошової компенсації на безоплатне харчування дітей», а потім розглянемо питання ядерної політики та ядерної безпеки – питання великої ваги і нашої відповідальності.

Ми пам'ятаємо наших героїв, громадян, які у 1986 році ціною свого здоров'я і навіть життя зупинили жахливу трагедію, не допустили ядерного апокаліпсису в центрі Європи. Особливого значення ці питання набувають у дні, які передують річниці Чорнобильської трагедії, і в той час, коли Росія дозволяє собі ядерний шантаж усього світу.

А зараз відповідно до Регламенту у вівторок у нас є 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи.

Від групи «Воля народу» до слова запрошується Шахов Сергій Володимирович. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Луганщина, політична сила «Наш край». Шановні колеги, скажіть, будь ласка, як можна назвати людей, які грабують сьогодні дітей, забирають у них останнє? Біда сталася на Луганщині, знову-таки в Сєвєродонецьку. Півроку тому в Сєвєродонецьку був захоплений Льодовий палац спорту – серце і перлина міста обласного значення. Я особисто звернувся до Генерального прокурора, і ми

миттєво отримали арешт на це приміщення. Але ті люди, які захопили палац, не фашисти, а гірші за них.

Тому сьогодні я звертаюся до міністра юстиції з проханням негайно скасувати перереєстрацію права власності на будівлю Льодового палацу спорту. Звертаюся й прошу Прем'єр-міністра взяти під свій контроль ситуацію, яка склалася.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Батьківщини» до слова запрошується Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Думаю, протягом непленарного тижня багато хто з вас зміг побувати в регіонах і побачити, наскільки країна бурлить, а хаос досяг апогею. Ми бачимо, що відбувається в атомній енергетиці – монопольні теплові електростанції поставили надзвичайно високу ціну на свою електроенергію на енергоринку, тим самим, практично, підняли оптові ціни для всієї країни на електроенергію – на 9 відсотків, і виштовхали з ринку виробників атомної енергії. Державні атомні електростанції зараз залишилися без належного фінансування, а тисячі працівників атомних електростанцій виходять на акції протесту. На очах у Президента, уряду, парламенту, руйнується ключова галузь України – атомна.

Ми вимагаємо від уряду і Президента негайної реакції. Скоро роковини сумних чорнобильських днів, і ми знаємо, якими можуть бути наслідки трагедії, коли атомна галузь руйнується свідомо, залишається без грошей і не виконуються необхідні технологічні цикли.

Напередодні сумної дати Чорнобильської катастрофи дуже прикро говорити і про те, що коли треба було забезпечити країну від наслідків Чорнобильської трагедії, люди віддавали своє життя і здоров'я, а зараз вони, по суті, залишилися без будь-якої підтримки. Вони, стоячи на колінах перед цією владою, просять прийняти

законопроект, яким дається можливість хоча б лікуватися. Але їх ніхто не чує – у списку законопроектів, крім відвертої корупції, лобізму, нічого немає.

Крім того, сьогодні ми будемо розглядати законопроект про те, щоб дітей-чорнобильців позбавити харчування в школах. Це яку совість треба мати, щоб робити такі речі?!

Паралельно з цим розгортається медична реформа. Я вважаю, Верховній Раді треба присвятити окремий час, щоб розібратися, що відбувається з медичною реформою. Зараз зобов'язують сільських лікарів, фельдшерів укладати понад 2 тисячі контрактів з людьми, які потім у них будуть обслуговуватися в електронній формі. Розкажіть, як у селах це можна зробити. Абсурд просто захлеснув країну.

Тому або ми повернемося до наведення порядку в державі, побачимо людей і почнемо їм служити, або ця влада увійде в історію як могильник української нації. Я прошу вас негайно навести порядок у державі!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Опозиційного блоку» до слова запрошується Вілкул.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний народе України! Шановні колеги народні депутати! Від себе особисто, від усієї нашої фракції я висловлюю глибокі співчуття родинам загиблих у жахливій автомобільній аварії, що сталася сьогодні вранці в місті Кривому Розі. Ми надамо всю необхідну допомогу сім'ям загиблих і тим, хто зараз знаходиться в лікарнях. Жахлива аварія! Тому ще раз наголошую, треба негайно підвищувати відповідальність за порушення правил дорожнього руху.

Тепер заява від фракції. Два роки уряд не звітує, ігноруючи вимоги законодавства. Учора стало відомо, що звіт, заслуховування якого мало б бути на цьому тижні, переноситься на червень. Ми вимагаємо звіту уряду і належної оцінки його діяльності.

Минулого тижня Прем'єр-міністр Володимир Гройсман заявив (цитую): «Як я можу боятися відставки? Невже для відставки є причини?». Справді, невже? Чим виміряти ефективність роботи Кабінету

Міністрів? Насамперед економічним становищем держави, рівнем благополуччя і безпеки громадян. Очевидно, глава уряду вважає, що з цим все в порядку. Однак, насправді, в Україні продовжують падати основні показники промисловості: у 2017 році знову зафіксовано зниження індексів сільськогосподарського і промислового виробництва порівняно з попереднім роком.

Які ж успіхи в Кабінеті Міністрів Гройсмана? Розвал системи охорони здоров'я під керівництвом Уляни Супрун, що цілком і повністю підтримує глава уряду. Ми чуємо цинічні заяви про успіхи медреформи на тлі дитячих смертей від епідемії кору, і підтримуючи її, ви, пане Прем'єр-міністре, також несете всю відповідальність за це.

Прем'єр-міністр дуже любить піаритися на ремонті і будівництві доріг. Однак, у рейтингу *The World Economic Forum* Україна за показником якості доріг опустилася на 137 місце із 144 країн! На багатьох напрямках через наявність страшних ям на дорогах відмовляються курсувати навіть рейсові автобуси. Влада освоює величезні кошти – ключове слово «освоює» – при цьому виконувачу обов'язків голови «Укравтодору», громадянина Польщі, Славоміру Новаку виплачують 900 відсотків надбавки до зарплати за так звані успіхи в роботі.

Які ще успіхи є в Кабміні? Повний розвал технологічних галузей – авіабудування і ракетно-космічної. При цьому продукцію машинобудування на мільярди доларів уряд закупає у закордонних компаній, а не в українських підприємств, і називає це небаченою перемогою.

Функціонал Гройсмана та його Кабміну можна описати двома термінами: піар і освоєння, точніше, привласнення коштів, а спосіб дії можна охарактеризувати одним словом «цинізм». Ми вимагаємо негайного звіту уряду і належної оцінки його діяльності, тобто відставки.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» до слова запрошується народний депутат Роман Семенуха.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Шановна пані головуєча! Шановні українські громадяни! Провівши у не пленарний робочий тиждень чимало зустрічей з виборцями, вважаю за обов'язок озвучити з цієї трибуни запитання, які вони ставлять. Насамперед вони запитують, як вижити сьогодні на пенсію в 1700 гривень. Я хочу запитати Прем'єр-міністра, голів правлячих фракцій: як сьогодні людям в Україні вижити на пенсію в 1700 гривень? Аналізуючи порядок денний на цей пленарний тиждень, складається враження, що уряд і парламент живуть у паралельній реальності, проекти законів, які вирішували б цю несправедливість, парламент не розглядає, уряд і далі продовжує ігнорувати мізерні виплати людям, насамперед мешканцям сіл, селищ, науковцям, чорнобильцям.

Учора Прем'єр-міністр на телебаченні звітував, а мав би звітувати тут, з цієї трибуни, насамперед про те, чому й досі немає проекту закону про військових пенсіонерів, чому до чергової річниці Чорнобильської катастрофи уряд не перерахував пенсій інвалідам Чорнобиля.

Півроку тому уряд заколихував усю країну псевдо пенсійною реформою, результати якої вражають – більшість із 10 мільйонів пенсіонерів отримали доплату в розмірі менше 200 гривень, яку щодня продовжує з'їдати інфляція. Тому чи не найголовнішим був би сьогодні перегляд цим категоріям громадян пенсій і впровадження справжньої реформи – другого обов'язкового державного накопичувального рівня.

Щодня уряд говорить про підтримку аграрного сектору. Але чомусь сьогодні немає в порядку денному, можливо, найголовнішого законопроекту [№ 7403-2](#), норми якого повернуть гроші, які були вкрадені в 51 тисячі товаровиробників і фермерських господарств парламентом та урядом під час бюджетного процесу.

Ми часто чуємо про необхідність зупинення трудової міграції, покращення інвестиційного клімату. Тоді де розгляд реальних законопроектів, спрямованих на розвиток і захист бізнесу? Де проект закону про податок на виведений капітал? Де проект закону про єдиний орган фінансових розслідувань? Більше того, давайте будемо говорити

чесно, – президентський законопроект про бюро фінансових розслідувань не про безпеку бізнесу, а про небезпеку для бізнесу.

І насамкінець. На кожній зустрічі люди кажуть про справедливість, запитують, чому й досі ті, які десятки років крали бюджетні кошти, не притягнені до відповідальності, вимагають створення, справді, незалежного антикорупційного суду.

Фракція «Об'єднання «Самопоміч» вимагає негайно повернути гроші аграріям, прийняти закони, які реально захищатимуть і розвиватимуть український бізнес, а також закон, який дасть можливість перерахувати пенсії, запровадити другий накопичувальний рівень, щоб майбутнє покоління мало шанс на гідну пенсію, а економіка – на потужний драйвер зростання. Це треба зробити негайно, аби не було пізно, бо вже дуже скоро всім нам доведеться відповідати перед людьми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від групи «Партія «Відродження» до слова запрошується народний депутат Бондар. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шкода, що немає Андрія Володимировича. Шановна головуюча! Шановні колеги! Я хочу порушити питання, про яке давно вся Україна говорить, але, на жаль, ніхто не хоче почути людей, які 32 роки тому рятували цю країну від Чорнобильської катастрофи.

Рік тому ми зареєстрували законопроект [№ 6292](#), підтриманий усіма чорнобильськими організаціями, норми якого вирішують багато питань стосовно здоров'я чорнобильців, пільг, підтримки цих людей, які своїм життям ризикували, щоб сьогодні ми всі разом жили в цій щасливій цікавій країні. Рік ми говоримо, що його потрібно прийняти, бо п'ять років тому чорнобильцям скасували, по суті, всі пільги, які вони отримували від держави, щоб жити, існувати, лікуватися і таке інше. Одним махом забрали, пообіцявши колись вирішити питання, але п'ять років нічого не робиться.

Підтримку законопроекту № 6292 вкотре засвідчили всі чорнобильські організації, які брали участь у Всеукраїнських зборах організацій чорнобильців, які нещодавно пройшли в Харкові, де було ухвалено резолюцію на підтримку та прийняття даного законопроекту. Тисячі людей підтримують наш законопроект, яким, дійсно, вирішується питання чорнобильців. На жаль, ми бачимо абсолютно іншу позицію. Сьогодні влада, коаліція ставить у порядок денний законопроект, яким абсолютно нічого не вирішується, але він є дуже зручним для влади, по суті, для галочки, бо ним пропонуються буквально копійки для чорнобильців. Ми пропонуємо законопроект, яким чорнобильцям дається реальна можливість жити в цій країні, лікуватися, отримувати від держави пільги, щоб люди зрозуміли, що вони не дарма ризикували своїм здоров'ям, рятуючи країну.

Тому звертаюся до вас, Андрію Володимировичу, хоча вас і немає, але ви повернетесь, я ще раз звернуся до вас, з проханням поставити законопроект № 6292 в порядок денний на сьогодні і розглянути його. Понад рік про це говориться, ніхто не приймає рішення. Ми передаємо резолюцію Всеукраїнських зборів організацій чорнобильців Президенту України, Голові Верховної Ради України, уряду, вимагаємо внесення цього законопроекту до порядку денного.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від Радикальної партії до слова запрошується народний депутат Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Легко вішати локшину на вуха українців, розказувати, що в нас найкращі дороги, коли дивишся з ілюмінатора гелікоптера. Справді, з висоти польоту не видно, які дороги, а той, хто їздить на автомобілі, чудово їх бачить.

Ми зробили вибірку із *Facebook*, куди люди викладають відео, фото стану доріг, діляться своїми враженнями, щоб влада подивилася на ці дороги.

Будь ласка, покажіть на екрані фотографії. Перед вами дорога в Полтавській області. Бачите, у тій ямі стоїть голова Лубенської районної ради Угляниця. На ремонт доріг у Полтавській області минулого року було виділено 300 мільйонів гривень. Ви бачите результат тих ремонтів.

А це вже Харківська область. На ремонт доріг у Харківській області минулого року було виділено 1,5 мільярда гривень. Бачите ці ремонти.

На ремонт доріг у Миколаївській області минулого року було виділено 800 мільйонів гривень. Подивіться, як відремонтували там дороги – у тій ямі ціла сім'я може влаштувати собі пікнік, ще й корів туди можна всунути. А це, між іншим, стратегічні траси.

Сумська область. Минулого року на ремонт доріг у Сумській області було виділено майже 800 мільйонів гривень. Подивіться, як їх відремонтували.

А ось дорога до Маріуполя. Маріуполь, про який ми говоримо, що це Україна, знову залишається відрізанним від великої України, тому що дороги до Маріуполя немає. Щоб добратися від Запоріжжя до Маріуполя треба, як мінімум, п'ять годин їхати по тих «колдобинах» і «колдойобинах», які ви бачите.

У 2017 році в Львівській області за звітами відремонтували 600 кілометрів автодоріг, на що було виділено близько 4 мільярдів гривень. Подивіться на львівські дороги. Львівщина – сусід Європейського Союзу!

Аналогічна ситуація в Івано-Франківській, Сумській, моїй рідній Чернігівській областях. Скільки можна локшину на вуха вішати? Скільки можна щороку закопувати мільярди в ямковий ремонт? Потім люди на гробки доїхати не можуть, а коли їдуть по тих ямах, клянуть усіх на світі.

Тому ми вимагаємо, по-перше, заборонити ямковий ремонт, по-друге, – бачите ті ями? – це дорога до Черкас, в оті ями закопувати тих, хто організував ремонт доріг, починаючи від керівника ремонтної ділянки і закінчуючи всіма тими, хто ремонтував ті дороги. Закопати і зверху проїхати бетоноукладачем, так як Гітлер колись боровся з тими, хто не купував квитки: вивели, розстріляли пару чоловік, і дотепер усі платять за квитки. Хочемо нормальні дороги, має бути найжорсткіша відповідальність за ями, за розкрадання. Доріг

немає, а маєтки ростуть, як гриби після дощу, і мільярди крадуть із кишень українців. Досить дурити людей!

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд.

ЛЯШКО О.В. Ось, до речі, дорога до села Болотниці Тала-лаївського району Чернігівської області. Бачите, як селяни їздять?

Тому ми вимагаємо від влади припинити красти, дурити людей, почати масштабний реальний ремонт доріг, щоб відновити транзитний потенціал України, а, головне, зберегти життя українців, тому що оті ями – це життя людей, їхнє здоров'я, пошкодження автомобілів, втрачені нерви і втрачений час. Досить дурити народ!

ГОЛОВУЮЧА. Від фракції «Народний фронт» до слова запро-шується народний депутат Максим Бурбак.

БУРБАК М.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»).* Вітаю, колеги! «Народний фронт» послідовно відстоює пріоритет обороноздатності країни, розширення, поглиблення санкцій проти Росії як країни-агресора. Ми надалі будемо наполягати на забороні подвійного громадянства для держслужбовців і правоохоронців, на збільшенні видатків на оборону та на зростанні зарплат військовослужбовців, на завершенні інженерного облаштування державного кордону з Росією.

«Народний фронт» послідовно наполягає на членстві України в Північноатлантичному альянсі. Півроку тому Арсеній Яценюк ініціював закріплення в законодавстві України чіткого плану вступу до НАТО і Євросоюзу. Знаємо, що Президент також підтримує цю ініціативу. Чекаємо законопроекти від глави держави, адже зовнішня політика – це сфера його відповідальності. Водночас «Народний фронт» готовий самостійно розробити і внести до парламенту відповідний законопроект.

Також ми вважаємо, що п'ять пакетів допомоги, які НАТО запропонувала Україні, – тренування, спільне навчання, допомога

ветеранам, допомога тим, хто втратив здоров'я внаслідок російської військової агресії, боротьба з кібератаками з боку Росії – повинні бути суттєво розширені. Це оборонне озброєння, нові технології і, врешті-решт, членство України як в НАТО, так і в Європейському Союзі. Україна нині бореться не лише за свою свободу, а й за спокій мешканців усієї Європи, про що заявив лідер «Народного фронту» на XI Безпековому форумі, який проводився в Києві минулого тижня.

Наша політична сила так само послідовно та наполегливо відстоюватиме енергетичну незалежність України. Ми будемо боротися проти будівництва та запуску газопроводу «Північний потік-2», будемо переконувати європейські країни протистояти газпромівському впливу. Я дякую Верховній Раді за те, що минулого пленарного тижня було підтримано ініціативу «Народного фронту» щодо звернення до всієї світової спільноти стосовно заборони будівництва «Північного потоку-2».

Парламент прийняв у першому читанні законопроект про національну безпеку. Тепер у профільному комітеті треба ґрунтовно працювати над поправками до законопроекту, провести консультації з нашими західними партнерами і союзниками, з тим щоб з виваженими та дієвими формулюваннями прийняти цей законопроект.

Також наша фракція наполягає на посиленні боротьби з порушеннями під час виборчого процесу. «Народний фронт» підтримує ініціативу міністра внутрішніх справ Арсена Авакова та рішення коаліційного уряду стосовно невідкладного розгляду та прийняття законопроекту щодо посилення відповідальності за порушення закону та фальсифікації під час виборів. Бажання скупити голоси на виборах, як і бажання продати їх за 200 гривень, але це не лише голоси, а майбутнє наших дітей, повинно бути викорінено раз і назавжди. На жаль, підкуп виборців – це звичне явище для виборів усіх рівнів. У 2019 році ми маємо чергові президентські вибори, потім будуть чергові парламентські вибори, але закон треба вже приймати, бо на 29 квітня призначені чергові вибори до новостворених ОТГ, і ми матимемо численні сигнали щодо фальсифікацій під час виборчого процесу.

Тому давайте налаштуємося на роботу і підтримаємо ініціативи «Народного фронту».

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Зараз буде заключний виступ. Прошу запросити депутатів до залу, бо через 3 хвилини ми перейдемо до розгляду питань порядку денного.

Від «Блоку Петра Порошенка» до слова запрошується Артур Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Щойно я повернувся із засідання Бюро Парламентської асамблеї ОБСЄ, де парламентарії різних країн ще раз засвідчили повну підтримку України в її протидії агресії Кремля. На засіданні бюро також детально проговорювалося питання «Північного потоку-2», учасники дійшли чіткого висновку: його будівництво несе загрозу не лише безпеці України, а й безпеці держав Європи, зокрема Балтійських країн. У період посилення гібридних загроз від ворога, зокрема через відновлення теми будівництва «Північного потоку-2», важливу роль у захисті інтересів України відіграв візит Президента України до Німеччини. Наші союзники вкотре підтвердили непохитну позицію, що Україна повинна зберегти статус країни – транзитера газу, та засвідчили готовність продовжувати санкції проти агресора до відновлення цілісності і миру в нашій країні.

Найближчим часом Президент України внесе на розгляд Верховної Ради законопроект про припинення дії окремих положень Договору про дружбу, співробітництво та партнерство між Україною та Російською Федерацією. Розірвання договору стане черговим доказом незворотного шляху України на Захід та абсолютного виходу з-під впливу Кремля. Крім того, фракція партії «Блок Петра Порошенка» підтримує позицію глави держави щодо необхідності виходу зі статутних органів СНД. Хочу нагадати, що країни СНД відмовилися визнавати російську агресію на Донбасі та в Криму.

Щодо внутрішніх питань. Фракція «Блок Петра Порошенка» переконана, що цього тижня парламент зобов'язаний вирішити

насамперед кадрові питання, а саме призначення нових членів ЦВК, кандидатури яких профільний комітет розгляне і затвердить вже завтра. Не менш важливим є питання щодо визначення суддів Конституційного Суду, що також актуально, зважаючи на те, що незабаром відбудеться розгляд змін до Конституції стосовно зняття депутатської недоторканності.

Також фракція «Блок Петра Порошенка» закликає парламент уже цього пленарного тижня зробити важливий крок для посилення захисту прав інтелектуальної власності. Для цього необхідно прийняти в цілому законопроект [№ 7466](#), ініційований урядом.

Напередодні страшних роковин Чорнобильської катастрофи Верховна Рада має вкрай відповідально підійти до розгляду питань щодо посилення ядерної безпеки держави та додаткового законодавчого захисту працівників цієї галузі. Окремо звертаємо увагу на законопроекти: [№ 6089](#), [№ 2021а](#) та [№ 6624](#).

І насамкінець. Нагадуємо, що одним із головних обов'язків нинішнього скликання є продовження зниження тиску на бізнес силових органів з системним переходом до міжнародної практики боротьби з фінансовими зловживаннями. Наразі розгляду очікує проект Закону «Про Національне бюро фінансової безпеки України». Закликаємо парламент якнайшвидше підтримати цей законопроект у сесійному залі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Як я й наголошував, першим до розгляду стоїть проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо виплати грошової компенсації на харчування дітей» ([№ 6230](#)). Автори і комітет пропонують розглядати дане питання за скороченою процедурою.

Тому прошу голів фракцій запросити депутатів до залу і приготуватися до голосування.

Поки депутати заходять до залу, зачитаю повідомлення, яке надійшло до президії Верховної Ради України.

Відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата України Зварича Романа Михайловича до складу депутатської фракції «Блок Петра Порошенка». Вітаємо! *(Оплески)*.

Колеги, прошу зайти до залу і приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту № 6230 за скороченою процедурою. Прошу підтримати, бо попереду багато важливих питань. Прошу голосувати.

«За» – 120.

Колеги, я ще раз поставлю. Нагадую, в порядку денному на сьогодні стоять для розгляду блок питань ядерної політики та блок питань екологічної політики, де два питання також стосуються соціального захисту чорнобильців. Але щоб дійти до їх розгляду, щоб ефективно пройти порядок денний, треба підтримати пропозицію комітету та авторів законопроекту щодо розгляду даного проекту за скороченою процедурою.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування. Якщо не буде достатньо голосів, звичайно, ми будемо розглядати за повною процедурою, але це займе близько години.

Прошу зайняти робочі місця і проголосувати за розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо виплати грошової компенсації на харчування дітей» за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 130.

Будь ласка, по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 51, «Народний фронт» – 43, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 6, Радикальної партії – 11, «Батьківщина» – 0, «Воля народу» – 4, «Партія «Відродження» – 6.

Колеги, я поставлю третій, останній, раз. Прошу голів комітетів, які наполягають і чекають розгляду своїх законопроектів, попрацювати з колегами. Ви бачите порядок денний, в кожного він є на руках.

Ви усвідомлюєте, що якщо ми будемо розглядати за повною процедурою, то не дійдемо до ряду важливих законопроектів?

Прошу зайняти робочі місця. Готові, так?

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо виплати грошової компенсації на харчування дітей» ([№ 6230](#)) за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 133.

Рішення не прийнято.

Переходимо до розгляду законопроекту за повною процедурою.

До доповіді запрошується народний депутат України Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Я розумію, що в залі така обстановка, «робоча», але я просив би зараз зосередитися, тому що всі керівники фракцій, які виступали з трибуни, наголошували на важливості Чорнобильської теми, особливо напередодні чергової річниці, на комплексі державних проблем, пов'язаних із Чорнобильською тематикою, які, на жаль, не просто не розв'язані, а з роками заходять ще більше у глухий кут.

Сьогодні я представляю позицію групи розробників (17 депутатів) законопроекту № 6230, яка рік тому його зареєструвала. Взагалі це був урядовий варіант законопроекту, покликаний врегулювати критичну ситуацію щодо харчування дітей (на сьогодні 85 тисяч), які мають статус постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС. Минулого року була ситуація, коли в ряді областей України протягом більше ніж півроку неможливо було організувати процедуру дитячого харчування.

Яка на сьогодні існує система? Кошти, які виділяє уряд на харчування дітей, ідуть в управління праці і соціального захисту в областях, потім в райони, де проводяться тендерні торги, на яких визначаються підприємства-переможці, які надають послуги з харчування дітей. Ці підприємства отримують кошти напряму – на сьогодні в середньому по Україні залежно від області ця сума становить

24-26 гривень на день на дитину. Тобто, ще раз підкреслюю, при організації харчування приблизна сума коштів становить 24-26 гривень на день. Безперечно, цього недостатньо, це навіть менше ніж 50 відсотків від фізіологічної норми, потрібної на харчування дітей, але фінансові реалії такі, і таким чином була організована система харчування і система оплати.

Водночас діє постанова Кабінету Міністрів № 155, відповідно до якої є сума, яка, як компенсація, виплачується тим дітям, які не підпадають під послугу з харчування. Тобто там, де послуги з харчування не надавалися, тендерні процедури були зірвані, відділи освіти разом з управліннями праці і соціального захисту не змогли організувати харчування, виплачувалася ця компенсація, яка на сьогодні в середньому становить 370 гривень на місяць, а це 18 гривень на день.

Отже, для порівняння назву ще раз дві цифри: у випадку грошової компенсації на сьогодні – 18 гривень на день, у випадку організації харчування і тієї оплати, яка діє, – приблизно 24-26 гривень.

Минулого року уряд запропонував змінити систему і перейти на пряму виплату батькам коштів, а вони вже нехай приймають рішення: харчувати дітей самостійно чи спрямувати ці гроші на організацію харчування. Була напрацьована спільна позиція депутатів і уряду про те, щоб підвищити розмір цієї грошової компенсації до рівня оплати за харчування, який діє сьогодні, – приблизно 600 гривень. Фінансові можливості для цього урядом були підтверджені. Ще раз підкреслюю, станом на сьогодні відповідно до норм діючої постанови дітям, які не відвідують школу або не проходять через систему харчування, сплачується саме 370 гривень на місяць. Тому, я вважаю, що допоки уряд не підтвердить свою позицію про підвищення розміру грошової компенсації, приймати цей законопроект у тому вигляді, в якому він є, надзвичайно ризиковано. Ми можемо проголосувати за цей законопроект, але якщо уряд не виконає своєї обіцянки і не збільшить розмір грошової компенсації, ситуація з фінансовим забезпеченням харчування дітей може тільки погіршитися.

Хочу сказати, що були тривалі консультації. Нещодавно під час зустрічі моєї колеги Констанкевич разом із представниками батьківських комітетів шкіл Волинської області, де й досі критична ситуація з проведенням тендерних торгів – на місяці зтягується організація

харчування, так само як і в Сумській, Житомирській та інших областях, та міністра було підтверджено з боку міністерства, що уряд готовий запропонувати механізм спрямування цих коштів на рівень районів, де їх мають спрямувати все-таки на організацію харчування дітей, а не віддавати батькам, які використають ці гроші, як вони вважають за потрібне. Але ми знаємо, що в сільській місцевості надзвичайно велика кількість кризових сімей, які отримують гроші, а не використають їх на харчування дітей, і тоді ситуація погіршиться.

Тому разом з урядом ми маємо прийти до спільної позиції. Ми маємо прийняти цей законопроект, а уряд паралельно має ухвалити постанову про збільшення грошової компенсації та в який спосіб спрямувати ці кошти саме на харчування дітей.

У зв'язку з цим, я звертаюся до вас, шановні колеги, до всіх голів депутатських фракцій, груп і позафракційних депутатів з особистою пропозицією, хоча я є співавтором, все-таки направити цей законопроект на доопрацювання саме авторам, щоб ми прийшли до спільної думки з урядом, і тільки після цього за нього голосували. Як на мене, тоді це буде збалансована, виважена спільна позиція, ми зможемо уникнути ризиків погіршення ситуації. А так сьогодні чорнобильці розказують, що ми не покращуємо, а ще більше ускладнюємо ситуацію з харчуванням дітей.

І насамкінець. Я погоджуюся з колегами, які вимагають внесення до сесійного залу на розгляд законопроекту [№ 4442](#), ініційованого Олегом Ляшком та іншими депутатами, законопроекту [№ 6292](#), на розгляді якого наполягав Бондар, законопроектів від «Опозиційного блоку» та інших фракцій, в яких ідеться про відновлення широких прав соціальних груп, у даному випадку чорнобильців. Наразі ми розглядаємо найменший варіант того, але і він не врегульовує ситуації до кінця.

Тому я пропоную, ще раз підкреслюю, все-таки доопрацювати цей законопроект спільно з урядом і тільки тоді приймати щодо нього рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на запитання до доповідача.

Соболев передає слово Романовій. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). За всієї поваги до автора законопроекту, я хочу сказати, як тільки ми прочитали законопроект, у нас одразу виникли такі самі сумніви, які ви щойно озвучили. Ми постійно стикаємося з ситуацією: приймаємо закони з благородною метою, а Кабінет Міністрів місяцями затягує процес нормотворчих актів під ці закони, і люди реально не отримують тих благ, які пропонують депутати.

Цей законопроект стосується тих дітей, які проживають на забруднених територіях та які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС. Але така тендерна процедура зривається по всій Україні, і зачіпає не лише цю категорію дітей. Можливо, Кабінет Міністрів і депутати нарешті запропонують злагоджений механізм, щоб наші діти все-таки харчувалися безкоштовно і ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви завершили, так?

Арешонков. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Ще раз хочу нагадати, 17 депутатів підтримали цей законопроект. Ми зверталися до Кабінету Міністрів, Міністерства фінансів, з пропозицією переглянути процедуру проведення тендерів, але спільної мови ще не знайшли. Це перше.

Друге. Я з вами погоджуюся, що треба ставити питання щодо харчування всіх категорій дітей, а не лише чорнобильців. Саме такий механізм ми запропонували Кабінету Міністрів, але поки що спільної думки немає. У цьому напрямі треба рухатися, я з вами абсолютно погоджуюся.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Я хочу запитати: чи усвідомлювали

ви, коли підписували цей законопроект, що ініціатива уряду щодо монетизації такої пільги призведе до того, що її взагалі не буде? Ми ж бачимо тенденцію останніх років, особливо в 2015 році, коли всі, у тому числі й ті, хто в сесійному залі голосував за бюджетоутворююче законодавство, позбавили дітей харчування у четвертій зоні. Скажіть, ви погоджуєтеся з такою ініціативою уряду, хоча авторами є ряд народних депутатів, а не уряд, як ви повідомляєте?

Дякую.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Пане Сергію, нагадую, рік тому до написання цього законопроекту нас спонукала дуже критична ситуація з харчуванням дітей у всіх областях України. Процедури тендерних торгів постійно зривалися, діти не харчувалися, тому ми шукали вихід із ситуації, розглядали, в тому числі пропозицію уряду змінити потік цих коштів – спрямувати їх не на тендери, а напряду батькам. Водночас у нас була домовленість, що буде запропонований механізм, коли за погодженням з батьками, підприємствами, які надають послуги з харчування, органами місцевого самоврядування кошти обов'язково спрямовуватимуться тільки на харчування. Але цей механізм так і не був запропонований, тому залишилася спрощена процедура, яка є дуже ризиковою, і тут я з вами погоджуюся.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний пане доповідачу! Шановні українці! Усі розуміють, що відбувається чергове шулерство навколо трагічних подій у Чорнобилі, навколо пільг чорнобильців. У мене до вас як до людини, яка переймається цими проблемами, конкретне запитання. Скажіть, будь ласка, що і кому в уряді, парламенті заважає внести на розгляд законопроект № 4442, яким повністю знімаються всі питання відносно чорнобильців, їхніх пільг? Що заважає напередодні роковин цієї трагедії займатися не оковамилюванням

і шулерством, а, дійсно, допомогти людям, які врятували країну від цієї трагедії?

АРЕШОНКОВ В.Ю. Щотижня в Міністерстві соціальної політики заступник міністра Шамбір, який сьогодні присутній у залі, і я хочу сказати слова підтримки на його адресу, проводить наради, в яких беруть участь і народні депутати, і представники громадських організацій, які біля стін міністерства проводять акцію протесту – голодування, і ми намагаємося знайти спільну мову. Але поки що Міністерство фінансів відмовляється, каже, немає коштів, а це 6 мільярдів, які потрібно закласти під законопроект № 4442, в якому йдеться про збільшення пенсійного забезпечення ліквідаторів. Звичайно, ми будемо наполягати на його внесенні до сесійної зали, вважаємо, кошти можна знайти, про що ведемо постійні перемовини з урядовцями. Ще раз наголошую, тут ключова роль Міністерства фінансів, яке поки що відмовляється говорити на цю тему, а Міністерство соціальної політики нас у цьому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Дзюблик Павло Володимирович. Будь ласка.

ДЗЮБЛИК П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 66, Житомирська область, політична партія «Народний фронт»). Виборчий округ № 66, Житомирщина. Добрий день, шановні колеги, шановні українці! На жаль, змушений констатувати той факт, що про чорнобильців ми згадуємо лише напередодні роковин страшної катастрофи. З кожним роком, починаючи з 1986 року, людей, які брали безпосередню участь у ліквідації цієї страшної трагедії, стає все менше, і забезпечення фінансами всіх тих, хто постраждав від цієї катастрофи і зараз проживає на заражених територіях, також стає все менше й менше.

Якщо взяти позицію нашого комітету, ми щороку направляємо величезну кількість своїх пропозицій щодо фінансового забезпечення

тих верств населення, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, але в жодному році фінансування в повному обсязі не було передбачено. Крім того, величезна кількість законопроектів, зареєстрованих народними депутатами, представниками різних фракцій, підтриманих комітетом, на жаль, не вноситься до сесійного залу, тому що уряд має заперечення, бо не може забезпечити фінансуванням цю категорію населення. Залишаються невирішеними і питання відшкодування пенсій, відшкодування витрат за самостійно придбане чи збудоване житло, а також величезна кількість тих питань, які, дійсно, турбують чорнобильців. Неодноразово ми зверталися з приводу того, щоб вирішити питання використання земель, які знаходяться в другій зоні, але знову-таки питання не вирішено. На жаль, таких прикладів можна наводити багато.

Спільно з колегами з нашого комітету ми розробили і запропонували законопроект [№ 4714](#), норми якого передбачають захист ліквідаторів, які брали участь у подоланні цієї страшної катастрофи, і на його реалізацію не треба величезних видатків з державного бюджету. Але законопроект десь там лежить і пилиться, не вноситься до залу.

Стосовно законопроекту, який ми розглядаємо. Комітет з питань запобігання і протидії корупції у своєму висновку зазначає, що законопроект відповідає вимогам антикорупційного законодавства, Комітет з питань бюджету зазначає, що законопроект не має прямого впливу на показники бюджетів, оскільки може бути реалізованим за рахунок і в межах коштів, передбачених державним бюджетом на відповідний рік, Міністерство соціальної політики підтримує прийняття зазначеного законопроекту, Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує прийняття вказаного проекту за основу в першому читанні, оскільки він спрямований на більш ефективний захист прав дітей.

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, розглянувши на своєму засіданні проект закону, у своєму висновку рекомендує Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок. Але, зважаючи на втрату актуальності цього законопроекту, тому що величезна проблема була рік тому, я пропоную прийняти його лише в першому читанні і звернутися безпосередньо до уряду з проханням розробити всі вищезазначені механізми. Прошу підтримати цей законопроект у першому читанні,

з тим щоб до другого читання вирішити всі моменти щодо забезпечення коштами наших дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хочу з вами порадитися. На засіданні Погоджувальної ради фракції парламенту та автори законопроекту № 6230 вимагали його розгляду, але зараз автори просять повернути проект на доопрацювання. Можливо, немає сенсу його годину обговорювати? Може, одразу проголосуємо? Є потреба в обговоренні. Є необхідність у запитаннях? Добре.

Прошу представників фракцій записатися на обговорення.

Від Радикальної партії Ленський Олексій передає слово Ігорю Мосійчуку, який тепер для виступу має 6 хвилин. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія Олега Ляшка. У мене запитання більше не до доповідача, а до урядовців, взагалі до людей, які відповідальні за соціальну політику відносно тих, хто врятував націю і державу від того лиха. Не було б України, якби тоді чорнобильці не врятували людство від цієї техногенної катастрофи. Тут кажуть, що люди голодують, а вони діалог ведуть, ще щось роблять... Допоки це триватиме?

Ми вимагаємо, щоб у четвер на розгляд був внесений законопроект № 4442 за авторством Радикальної партії Олега Ляшка, яким повністю знімаються всі ці соціальні питання. А те, що міністр фінансів десь там їздить, у МВФ побирається, то це абсолютно не цікавить ні український народ, ні чорнобильців. Скажіть, чи підтримує комітет внесення на розгляд законопроекту № 4442 на четвер?

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте 15 секунд для завершення виступу.

МОСІЙЧУК І.В. І ще одне. Чорнобильці з моєї батьківщини, з Лубенщини, що на Полтавщині, просили мене поставити дуже

важливе питання щодо пільг, які в них забрали, і в ручному режимі намагаються щось робити. Людей, які врятували країну, врятували націю, по суті, кинули в підвороття. Вони запитують: чому чиновники повертаються до них сідницями, чому чиновники в міністерстві не звертають уваги на діяльність громадських організацій чорнобильців, чому вони так поводяться? Вони хочуть, щоб по цих сідницях дубцями відходили?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Будь ласка, відповідь.

ДЗЮБЛИК П.В. На останнє запитання я не буду відповідати, а від комітету можу сказати, що комітет завжди стоїть на захисті прав громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Я підтримую законопроект № 4442, але хочу наголосити на законопроекті № 4714, розробленому і зареєстрованому членами комітету.

Хочу звернутися до всіх присутніх: давайте не будемо затягувати обговорення, а перейдемо до інших важливих законопроектів, включених до порядку денного, які стосуються екології.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо. Запитання-відповіді закінчені.

Пане Дзюблик, будь ласка, займіть своє робоче місце.

Прошу представників фракцій записатися на обговорення законопроекту.

Від «Батьківщини» виступає народний депутат Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Шановна пані головуєча! Шановні колеги! Шановний український народ! Щойно представник авторського колективу законопроекту запропонував відправити цей законопроект на доопрацювання, що свідчить про те, що це не їх ініціатива, а уряду. То я хочу сказати, що як тільки ми бачимо ініціативу, яка призводить до монетизації, так і знай – такої пільги взагалі не існуватиме в Україні.

Коротко зануримося в історію, здійснимо історичний екскурс. У 2015 році тут, у сесійному залі, ми голосували за бюджетоутворююче

законодавство – закони, в яких чітко передбачили позбавити будь-яких пільг жителів, які відносяться до постраждалих категорії 4. Нагадаю, разом з ліквідацією четвертої зони, ми позбавили низки пільг усіх громадян, постраждалих від Чорнобильської катастрофи. Разом з тим, не провівши жодного дослідження стану дітей, які проживають у четвертій зоні, чи хворіють вони більше на онкозахворювання, ніж діти, які проживають в інших районах, чи ні, ми позбавили їх харчування в школах. Це дуже сумно. Я вважаю, що кожен, хто голосував за це бюджетоутворююче законодавство, несе персональну відповідальність перед родинами всіх чорнобильців. Хочу сказати, що ті народні депутати, які мають приймальні в районах, а в мене вони є, бачать чітку динаміку, скільки людей звертається по допомогу, в тому числі по допомогу в лікуванні дітей, які хворіють на онкологічні захворювання. Статистика дуже сумна!

Також хочу сказати, що я як від себе особисто, так і від фракції «Батьківщина» неодноразово звертався із запитом до Антимонопольного комітету, який блокував проведення тендерних торгів з надання послуг з харчування дітей у закладах освіти. Дуже сумна ситуація. Нам потрібно передбачити механізм і можливість контролю за тими горе-підприємствами, які, не маючи жодної виделки або ложки, виграють тендери, а потім шукають на місцях фірми-підрядники, які повноцінно можуть надати ці послуги. А якщо шукають фірму на субпідряд, знай – крадуть у наших дітей ті нещасні копійки, що є кошунством.

Наголошую, механізм, прописаний в даному законопроекті, призведе до закриття у школах їдалень, і діти не зможуть...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від Радикальної партії слово має Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. У мене запитання до представників коаліції: навіщо дурити людей, особливо напередодні 32-ї річниці Чорнобильської катастрофи? Ось газета «Голос України» за сьогоднішнє число, читаємо заголовок: «Парламент хоче відновити пільги чорнобильцям». Ось порядок денний на сьогодні. Покажіть мені, де тут закони, які відновлюють пільги чорнобильцям. Один-єдиний законопроект, який умовно можна назвати, з чорнобильської

проблематики – щодо виплати грошової компенсації на харчування дітей, реєстраційний номер якого 6230. Ви не голосуєте за розгляд цього проекту за скороченою процедурою, пропонуєте розглядати за повною, а доповідач виходить і каже, що законопроект втратив актуальність, давайте його знімемо з розгляду. Якщо його знімемо з розгляду, покажіть мені, які тут ще законопроекти про чорнобильців. Немає, це обман. Совість є чи немає? Навіщо дурити людей? Розкажете, що хочете відновити права чорнобильців, але замість того, щоб поставити на розгляд законопроект № 4442 за нашим авторством, який реально відновлює права чорнобильців, захищає їх, ставите інший, потім пропонуєте його зняти з розгляду, говорите про це годину (!), і в підсумку ці теревені, переливання з пустого в порожнє, закінчаться тим, що чорнобильці як були без нічого, так і залишаться.

Усі знають, що я красномовний, але мені важко знайти слова, коли я бачу несправедливість і обман, коли це робиться цинічно і нагло. Розказуєте, що захищаєте чорнобильців, а в реальності просто їх обманюєте. Подумайте про людей, які сьогодні голодують біля будівлі Міністерства соціальної політики, про мільйони людей в Україні, які голодують, бо коли 32 роки тому треба було захищати і Україну, і світ від ядерної чуми, вони захищали ні за пільги, ні за що, а сьогодні вони не мають елементарного – ліків, а за лікування, не дай Боже, онкології останнє треба винести з хати. Був прийнятий закон про державні гарантії, але сьогодні він не виконується. Чорнобильці просять елементарного – виконання його норм. Ви ж позбавляєте їх цього права, розказуючи, що немає грошей. Крадете на ремонті доріг, на корупції, на офшорах, на космічній ціні на газ – там мільярди є, щоб дати чорнобильцям – грошей немає.

Ми вимагаємо від парламенту поставити на розгляд законопроект № 4442, з тим щоб розглянути його і повернути реальні пільги чорнобильцям. Велика дяка й пошана героїчним чоловікам і жінкам за їхній подвиг, за те, що врятували Україну і світ від Чорнобильської чуми (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від фракції «Самопоміч» слово має Роман Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Шановна пані головуєча! Шановні українські громадяни! 26 квітня спливає чергова 32-а річниця страшної трагедії Чорнобиля. Сьогодні мій виступ у Верховній Раді є вимогою мешканців селища Пісочина Харківської області, інвалідів, які постраждали внаслідок Чорнобильської трагедії, та тисяч інших українських громадян, яким у 2011 році уряд Азарова своєю постановою № 1210 заморозив перерахунок пенсій. З того часу сплинуло вже понад шість років, змінилися влада, декілька урядів, міністрів соціальної політики, але ставлення до цих людей залишається таким самим.

Хочу навести декілька прикладів, які свідчать про сьогоднішнє ставлення держави до чорнобильців. У Києві станом на 1 січня 2018 року на додаткове харчування громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської трагедії, під час лікування в стаціонарі спеціалізованого лікувального закладу виділяється лише 27 гривень на особу, а на щорічну допомогу на оздоровлення – 98 гривень (!). З 2013 року держава взагалі не фінансує програми із забезпечення житлом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, – частина постраждалих категорії 1 стоять на квартирних обліках ще з 1995 року. Таке ставлення до громадян я вважаю цинізмом.

Зверніть увагу, сьогодні правляча коаліція за наполяганням двох фракцій сама вносить законопроект і сама під час доповіді пропонує його не розглядати далі. Що це за цинізм?

Я вважаю, сьогодні ми маємо розглянути законопроект, про який згадували мої колеги, норми якого повною мірою відновлять пільги чорнобильцям.

Що стосується даного законопроекту. Безумовно, монетизація пільг – це потрібний і важливий крок, який варто підтримати. Проте автори, на жаль, не зазначили механізм, не надали розрахунків щодо розміру компенсації та самого факту реалізації такої процедури, вказали лише на те, що розмір виплат встановлюється на підзаконному рівні Кабміном. Але очевидно, що може виникнути прогалина, якщо не сказати більше, – трагедія, поки Кабмін буде в черговий раз затягувати на місяці розробку відповідних підзаконних актів, безкоштовного харчування взагалі не буде надаватися.

Тому даний законопроект може бути підтриманий лише в першому читанні, а найголовніше, Верховна Рада має проголосувати

за законопроект, яким скасовується ганебна постанова уряду Азарова, щоб перерахувати пенсії особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний колего.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» слово має Барна. Будь ласка.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Слава Ісусу Христу! Шановні колеги! В Україні проблема зі здоров'ям дітей існує, особливо якщо взяти до уваги той факт, що 35 відсотків дітей закінчують освітні заклади з хронічними хворобами органів травлення. Ця проблема є глобальною, і розв'язувати її потрібно не вибірково, не точково, а системно по всій Україні. Не треба ділити дітей України на дітей-чорнобильців, дітей-атовців чи дітей-інвалідів. Ми небадюжі до всіх дітей України. Маємо підійти до цього питання так, щоб всі діти закінчували школи здоровими.

Монетизація пільг потрібна. Очевидно, це той крок, який повинен знищити корупційні ризики в системі надання пільг на опалення, освітлення, проїзд. Але, шановні, монетизація харчування – це є повний абсурд. Ми повинні зробити все залежне від нас, щоб усі діти мали можливість харчуватися в школі, щоб органи місцевого самоврядування, керівництво шкіл, органи виконавчої влади організували належне харчування дітей усіх класів у школах України. Інша справа, що окремі категорії батьків, які не є достатньо забезпеченими, повинні мати пільгу на харчування своїх дітей. Але ще раз хочу сказати, що не потрібно наголошувати саме на чорнобильських дітях, тому що в моєму окрузі також є зони чорнобильського радіоактивного забруднення, але цей статус дали не всім, хоча рівень радіації був більший, ніж у тих зонах, де його дали.

Тому я хочу звернутися до уряду України, до Голови Верховної Ради, до народних депутатів з проханням підійти до вирішення цього питання кардинально і системно, внести до порядку денного законопроект [№ 4682](#) щодо організації обов'язкового харчування учнів

загальноосвітніх навчальних закладів за участі органів місцевого самоврядування, органів виконавчої влади, керівництва шкіл, а також батьків, де буде часткова батьківська плата, що вирішуватимуть органи місцевого самоврядування, виходячи зі своїх фінансових можливостей. Ми повинні не формально, а об'єктивно і правдиво повернутися до проблеми здоров'я нашої нації.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний колего.

Від групи «Партія «Відродження» до слова запрошується народний депутат Кулініч. Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець).
Виборчий округ № 147, Полтавщина, депутатська група «Партія «Відродження». Шановні колеги! 26 квітня в державі пройдуть заходи, присвячені 32-й річниці Чорнобильської трагедії. Зрозуміло, що ми як законотворці повинні робити все від нас залежне, щоб підтримати людей, які постраждали внаслідок цієї катастрофи.

Законопроект № 6230, в якому йдеться про пільги на певні продукти харчування для дітей, які виводять радіонукліди, безумовно, наша група підтримуватиме. Але давайте будемо реалістами – ним не розв'язуються повною мірою проблеми, які існують у категорії осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Нещодавно, на початку квітня, в місті Харкові за ініціативи політичної партії «Відродження» були проведені Всеукраїнські збори громадських організацій чорнобильців, на яких були присутні представники громадських організацій чорнобильців з усіх областей України, і вони як один підтримали нашу законодавчу ініціативу – комплексний законопроект [№ 6292](#), розроблений разом з ними, де йдеться про відновлення пільг і соціальних гарантій чорнобильців, на які вони заслуговують і які в них повинні бути. Ми маємо зробити все, щоб ці пільги були відновлені і люди ними користувалися.

Я хочу звернутися до керівництва Верховної Ради з проханням поставити в порядок денний на четвер законопроект № 6292 та інші законопроекти, які стосуються цієї проблематики, з тим щоб

розглянути їх і дати нарешті чорнобильцям відповідь: підтримуємо ми їх на словах чи конкретними законодавчими ініціативами.

Нещодавно на своєму окрузі – це місто Миргород – я зустрічався з представниками організацій чорнобильців, які також підтримують законопроект № 6292, усі говорять про відновлення тих пільг, на які вони заслуговують. Тому давайте підтримаємо цих людей конкретними законодавчими ініціативами, щоб вони мали пільги і гарантії, на які заслуговують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, шановний колего.

Від «Опозиційного блоку» до слова запрошується Наталія Королевська, яка представлятиме позицію фракції. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Добрий день! Уже традиційно напередодні роковин страшної трагедії в парламенті починають імітувати турботу про чорнобильців. На жаль, зараз ми розглядаємо дуже точковий законопроект, норми якого, насправді, не вирішують питань харчування дітей, захисту родин, захисту чорнобильців. У парламенті зареєстрований пакет законопроектів, розроблених депутатами різних фракцій, що спрямовані на виправлення тих помилок, які були зроблені владою за останні чотири роки, але парламентський тиждень ми чомусь починаємо з розгляду законопроекту, автор якого каже, що його треба направити на доопрацювання.

Шановні колеги, підніміть руку, хто із вас годує свою дитину за 18 гривень на день. Жоден. Тоді чому сьогодні уряд пропонує годувати за 18-24 гривні на день? Це несправедливо! Чому ми не кажемо, що після великої реформи, яку зробив уряд, на сьогодні зірвано харчування дітей у багатьох областях України? Чому ми знову повертаємося до точкового виправлення помилок цього уряду, а не заслуховуємо тут його звіту, не бачимо відповідальності профільних міністрів за те, що вони знущаються над чорнобильцями, позбавивши їх майже всіх пільг, компенсацій та гарантій, які були в цих мужніх людей?

Шановні, за останні чотири роки людей позбавили права на безкоштовне придбання ліків, на безкоштовне медичне обслуговування, дітей на забруднених територіях позбавили права на безкоштовне харчування, немає програм з оздоровлення, забезпечення житлом та транспортом, не здійснюються виплати підвищених пенсій, немає пільгових умов виходу на пенсію, знижок на комунальні послуги та ряду інших, передбачених законом, гарантій. Більше того, було скасовано категорію 4 чорнобильців, чим грубо порушено Конституцію та права 1 мільйона 600 тисяч осіб.

Тому ми наполягаємо, щоб, по-перше, були відновлені всі компенсації і гарантії, скасовані законом, який набрав чинності з початку 2015 року, а по-друге, питання захисту чорнобильців розглядалося комплексно, щоб були розглянуті законопроекти колег з інших фракцій, у тому числі й з «Опозиційного блоку», щоб ми не імітували тут турботу про чорнобильців, а вирішили це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Народний депутат Корчик представить позицію фракції «Народний фронт». Будь ласка.

КОРЧИК В.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Сьогодні ми розглядаємо законопроект № 6230, чуємо стосовно нього дуже багато різних думок, пропозицій як за, так і проти, які ми могли б упорядкувати між першим і другим читаннями. Як співавтор даного законопроекту, як людина, яка народилася на Рівненщині, яку так само зачепила Чорнобильська катастрофа, я пропоную підтримати даний законопроект, спрямований на більш ефективний захист прав дітей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, шляхом монетизації, тобто шляхом грошової компенсації вартості продуктів харчування учням загальноосвітніх шкіл, студентам професійно-технічних закладів освіти, коледжів, технікумів, що розташовані на територіях радіоактивного забруднення, та дітям з інвалідністю, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Давайте не забувати, що

сьогодні ми говоримо про дітей. Прошу напередодні цієї сумної річниці проголосувати і зробити те, чого від нас очікують люди.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Хочу сказати, що, по суті, представники фракцій провели обговорення даного законопроекту, і авторський колектив звертається до сесійного залу з проханням відправити його на доопрацювання, то, може, зараз поставимо на голосування, тим самим заощадимо 10 хвилин на виступи депутатів? Немає заперечень? Тоді прошу колег повертатися до сесійного залу, бо зараз будемо визначатися (*Шум у залі*). Є заперечення?

Прошу народних депутатів записатися на виступи в обговоренні.

Шановний пане Євтушок, ви будете ще раз брати слово?

До слова запрошується народний депутат Міщенко, якому передав своє право на виступ народний депутат Євтушок. Будь ласка.

МІЩЕНКО С.Г., *член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 98, Київська область, самовисуванець).* Київщина. Шановні громадяни України! Сьогодні ви бачите черговий цирк у Верховній Раді. Зараз я хочу запитати тих депутатів, які були в округах: чи казали вам чорнобильці, щоб на цьому пленарному тижні, який є останнім перед тим, як будемо відзначати роковини захисту цими людьми нашої країни від Чорнобильської катастрофи, ви зробили все можливе, щоб законопроекти стосовно Чорнобильської трагедії, які є у Верховній Раді, були поставлені в порядок денний? Що ми бачимо? Внесений єдиний законопроект, який автори просять відкликати. І це відбувається в нас не вперше. Влада каже нашим громадянам: чи то чорнобильцям, яких забули раз і назавжди, чи то тим, які воюють на сході України, які потім повертаються і не можуть отримати ні земельні ділянки під ОСГ чи під будівництво, ні інші пільги, і доводиться постійно оббивати пороги чиновників, щоб вони йшли захищати нашу країну. Але про тих, хто захищає чи працює в цій країні, про тих самих пенсіонерів, які працювали 40-50 років, бо треба було працювати на країну, зараз забули, і так само забувають і про чорнобильців.

По всій країні 26 квітня проводитимуться різні заходи: в Національному палаці мистецтв «Україна» буде грандіозний концерт, у будинках культури райцентрів, міст також будуть концерти, відбудеться хода до меморіалів та пам'ятників загиблим. А чи порахували ви, скільки це коштуватиме їх бюджетам, бюджету країни? Можливо, ті кошти краще було б спрямувати на відновлення пільг чорнобильців, про що йдеться в законопроектах, а не на те, щоб хтось їм співав. Ви запитайте чорнобильців, що вони хочуть: концерт чи відновлення пільг. І вони вам скажуть, що хочуть повернення справедливості, тому що своїм життям, своїм здоров'ям нас захищали. А ми внесли і розглядаємо один законопроект, який нічого не вирішує і який коаліція пропонує відкликати, ще розкаже, що немає грошей. Тобто на заходи є гроші, на крадіжки є, на свої «хотелкі» є, а для чорнобильців немає.

Тому зараз я хочу звернутися до всіх небайдужих чорнобильців – сьогодні вже день пройшов, нічого не буде, але є четвер, і в порядок денний на четвер можуть поставити ці законопроекти – якщо ви зараз просто пропустите цю Верховну Раду, не дасте відповіді на те, хто все-таки в «доме хазяин» – народ чи депутати, які тут стоять і не хочуть нічого робити, тоді прийдіть до стін парламенту, Кабінету Міністрів і розкажіть, де гроші і чи потрібні вам концерти 26 квітня. Можливо, тоді вони і поставлять ці законопроекти на четвер.

А фракції, які мають свої законопроекти щодо чорнобильців... Олега Валерійовичу, «Партіє «Відродження», інші народні депутати, я закликаю вас заблокувати в четвер або середу роботу цього парламенту, я долучуся. Люди прийдуть до стін парламенту, Кабінету Міністрів, ви заблокуєте трибуну, і буде дія – ми не просто тут будемо говорити, а проголосуємо за ваш законопроект. Тільки силою можна змусити цю владу щось робити.

ГОЛОВУЮЧА. Запрошується до слова народний депутат Розенблат. Будь ласка.

Водночас закликаю депутатів у четвер працювати, а не блокувати. Тому що всі категорії українців, всі громадяни очікують від нас роботи, а не блокування.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ № 62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановний український народе! Добрий день, шановні чорнобильці! Дійсно, 26 квітня багато хто із нас братиме участь у заходах, які відбуватимуться по всій Україні, вшановуватимемо чорнобильців, стоятимемо поруч з людьми, які 32 роки тому рятували нашу країну, дивитимемося в очі тим людям, які втратили своїх годувальників, близьких, у тому числі через променеvu хворобу, онкохвороби.

Я дитиною пам'ятаю 26 квітня 1986 року, пам'ятаю як КРАЗи їхали то в один, то в інший бік, автобуси їхали в Чорнобиль і звідти вивозили людей, а пожежники, військові їхали в Чорнобильську зону рятувати нашу країну, робити те, що сьогодні роблять в окопах такі самі люди, але вже через 30 років. І знаєте, що є найтяжчим? Дивитися їм в очі і розповідати, чому ми знову не змогли вшанувати їх не словами, а відновленням пільг чи їх монетизацією, відновленням тих можливостей, які вони втратили через свої хвороби.

Хочу сказати, що наші військові, які знаходяться на передовій і захищають нашу країну, також не думають про ті пільги, які будуть попереду. І буде дуже прикро, коли через 10-20 років, можливо, буде такий уряд на чолі з Прем'єр-міністром, який відмінить для наших атовців чи військових монетизацію пільг чи грошові нагороди, які вони сьогодні отримують кров'ю і потом.

Ще раз наголошую, що законопроект № 4442 та багато інших законопроектів щодо чорнобильців спрямовані на монетизацію пільг і відновлення пенсійного забезпечення чорнобильців. Тому я всіх закликаю не робити сьогодні інсинуацій якихось подій для чорнобильців, а, дійсно, проголосувати.

Звертаюся до керівництва парламенту: давайте в четвер, напередодні 32-ї річниці Чорнобильської катастрофи, все-таки віддячимо тим людям, які, не шкодуючи себе, рятували Україну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Зараз буде останній виступ. Народний депутат Кривенко. Будь ласка.

Колеги, через 3 хвилини буде голосування, тому прошу заходити до залу.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Шановні наші глядачі! Шановні колеги! Я пам'ятаю лютий 2015 року: ми депутати лише два місяці, більша половина з тих, хто зараз полум'яно виступає і критикує рішення про відміну пільг, обклали пенсії податком, стояли навшпиньки перед МВФ і присягали йому на вірність. Нам треба з МВФ працювати, бо це наш кредитор, окрема думка – можливо, треба було у 2014 році оголошувати дефолт, але зараз не про це.

З лютого я виступав проти вимог МВФ щодо підвищення тарифів для населення. Показували розрахунки, алгоритми, казали, що досить підвищення тарифів на 45 відсотків, що повністю збалансовує з власним видобутком питання газу для населення. Але в тому пакеті заповідливого виконання зовнішніх вимог, за повної внутрішньої безсуб'єктності, проголосували і це питання.

Безумовно, зараз ми проголосуємо за цей законопроект. Я погоджуюся з колегою Міщенком, який сказав, що це останній пленарний тиждень напередодні роковин Чорнобильської катастрофи, що як ті, хто готовий був підтримати інші законопроекти щодо чорнобильців, не проголосували за них, дивитимуться їм в очі. Але треба бути суб'єктними, бути господарями у своїй хаті, а не виконувати просто так зовнішні вимоги. Так, треба співпрацювати, домовлятися, грати за правилами, але захищати своє. Пам'ятаєте ліс-кругляк? Радикальна партія багато зробила для прийняття закону, але як нас ламали через коліно, щоб це все потім скасувати. Вистояли (!) – створюються робочі місця, з нами співпрацюють, іде розвиток – так і щодо інших питань. Тому прошу голосувати і рухатися далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже дякую. Це був останній виступ.

Колеги, прошу повертатися до сесійного залу, тому що зараз буде голосування.

Хочу нагадати, що ми обговорили законопроект за повною процедурою, але його автори звернулися до народних депутатів з проханням підтримати пропозицію про повернення даного законопроекту на доопрацювання. Саме ця пропозиція ставитиметься на голосування.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, переходимо до прийняття рішення.

Прошу запросити до залу народних депутатів і зайняти робочі місця.

Колеги, нагадую, що цей законопроект рекомендується прийняти за основу в першому читанні, що дає змогу всі застереження, які є до нього, доопрацювати до другого читання.

Прошу депутатів зайти до залу і підтримати дану законодавчу ініціативу, що буде важливим знаком напередодні річниці Чорнобильської трагедії.

Колеги, будь ласка, поверніться з лож на робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо виплати грошової компенсації на харчування дітей» ([№ 6230](#)). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питань ядерної політики та ядерної безпеки. Першим на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії» ([№ 5550](#)). Хочу наголосити, цей законопроект входить до переліку законів, необхідних для європейської інтеграції.

Є пропозиція розглядати даний законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

«За» – 178.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується голова Державної інспекції ядерного регулювання Плачков Григорій Іванович. Будь ласка.

ПЛАЧКОВ Г.І., голова Державної інспекції ядерного регулювання України. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії» (№ 5550). Цим проектом забезпечується імплементація в законодавство України деяких положень Директиви Ради 2013/59/Євроатом, яка встановлює основні стандарти безпеки для захисту від небезпеки, що виникає від іонізуючого випромінювання.

Законодавство України у сфері використання ядерної енергії в цілому відповідає положенням цієї директиви, але деякі із них потребують імплементації в закони України. Тому проектом пропонується внесення змін до законів України: «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про видобування і переробку уранових руд», «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання», «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії».

Прийняття проекту закону сприятиме: гармонізації законодавства України із законодавством Європейського Союзу, міжнародними вимогами та стандартами (МАГАТЕ), що діють у сфері використання ядерної енергії; встановленню єдиних основних норм безпеки для захисту здоров'я населення та осіб, які перебувають під професійним, медичним опроміненням; підвищенню ефективності забезпечення радіаційної безпеки та радіаційного захисту під час застосування ядерної енергії в різних сферах економіки та безпеки життєдіяльності людини.

Щодо пропозицій Комітету з питань європейської інтеграції та Головного науково-експертного управління, вважаємо їх слухними і пропонуємо врахувати під час підготовки законопроекту до другого читання.

Враховуючи вищесказане, прошу прийняти в першому читанні за основу проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії» (№ 5550), поданий Кабінетом Міністрів України, з подальшим доопрацюванням за наданими пропозиціями.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Запрошується до співдоповіді перший заступник голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Домбровський Олександр Георгійович. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 11, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановна президіє! Шановні колеги народні депутати! Сьогодні, на мій погляд, надзвичайний день у стінах українського парламенту, тому що напередодні Чорнобильської трагедії ми розглядаємо блок дуже важливих законопроектів, які пов'язані з посиленням безпеки роботи атомної енергетики України.

Я хотів би всім нагадати, що велика трагедія, яка сталася багато років тому через відсутність достатнього рівня безпеки на Чорнобильській атомній електростанції, сьогодні відлунням має безпосередній вплив і відношення до енергетики і до економічної діяльності в Україні.

Прошу вас проголосувати за законопроект № 5550, бо він не лише входить до дорожньої карти наших зобов'язань з точки зору європейської інтеграції, а й гармонізує ті норми і ті стандарти, які повинні бути в питаннях законодавчого забезпечення роботи ядерної енергетики України.

Хочу нагадати, що сьогодні атомна енергетика України генерує понад 50 відсотків електричної енергії, яку споживає економіка України, тому питання безпеки, питання соціального захисту людей, які там працюють і які постраждали від аварії на Чорнобильській АЕС, є ключовим викликом, на який повинен відповісти український парламент. Ще раз прошу підтримати цей законопроект у першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Ляшко Олег Валерійович. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Напередодні 32-ї річниці Чорнобильської катастрофи з особливою тривогою ми сприймаємо події, які зараз відбуваються у світі. Наш світ на порозі хаосу. Спровоковані російською агресією події в Україні, Сирії, шість військових конфліктів за участі російської зброї на європейському континенті засвідчують одне – договори не працюють, кордони зневажаються, право розтоптане. Тому сьогодні кожна країна, яка дбає про свою безпеку, своє майбутнє, мріє мати ядерну кнопку і ядерну зброю. Іран, Пакистан, Індія, Ізраїль, Корея, навіть Саудівська Аравія вже заявила про те, що буде виготовляти ядерну зброю. Чому вони розглядають ядерну зброю, як єдину можливість для свого захисту? Тому що не виконується Будапештський меморандум, тому що весь світ бачить, що Україна, вперше у світі добровільно віддавши в 1994 році ядерну зброю під гарантії великих держав, стала жертвою агресії, а надані гарантії не виконуються. Підписанти Будапештського меморандуму сором'язливо замовчують навіть факт його наявності, не визнають його юридично зобов'язуючим документом. Через невиконання Будапештського меморандуму ядерна зброя розповзається по всьому світу, ставлячи під загрозу майбутнє людства і майбутнє нашої планети.

Ми звертаємося до тих, хто підписав Будапештський меморандум, з вимогою виконувати його – виконайте гарантії, які дали Україні, і це буде найкраще щеплення від розповсюдження ядерної зброї, гарантія миру і майбутнього для нашої планети і наших дітей (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» до слова запрошується Сергій Соболев.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Цей законопроект не може бути прийнятий без погодження з МАГАТЕ. Ті експерименти, які проводили на Чорнобильській АЕС, інших атомних об'єктах мирного призначення, призвели до шалених катастроф у світі, і саме це є причиною того, чому МАГАТЕ регулює чіткі норми створення контролюючих органів, які повинні відповідати їх вимогам.

Але цей законопроект містить одну дуже важливу норму, яку треба погодити з Міністерством охорони здоров'я, оскільки цим законопроектом підводяться під обмеження ті рентгенівські апарати, які використовуються майже на 80 відсотків у наших лікарнях. Дійсно, світ пішов набагато далі: МРТ, інші високоякісні медичні установки дають можливість проводити обстеження без будь-якого опромінювання. Але уявіть собі, що буде з мільйонами наших громадян, враховуючи те, що наша країна потрапила до п'ятірки країн з найбільшою загрозою захворюваності на туберкульоз, якщо почне діяти ця заборона і в сільських або районних лікарнях зупиниться робота рентгенівських апаратів.

Тому наша фракція пропонує повернути авторам законодавчої ініціативи даний законопроект на доопрацювання, з тим щоб врегулювати, по-перше, нормативи МАГАТЕ, яким повинні чітко відповідати під час створення нових органів, по-друге, не допустити зникнення рентгенівських апаратів з районних, обласних лікарень, щоб наші громадяни й далі отримували належну допомогу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Опозиційного блоку» – Шурма. Будь ласка.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні колеги! Давайте будемо називати речі своїми іменами. Ви ж подивіться, до чого призведе реалізація цього законопроекту. У лютому вони вже пропонували заборонити використання всіх рентгенівських апаратів, які не відповідають вимогам. Скажіть, будь ласка, а де в цьому законопроекті є Міністерство охорони здоров'я? Сьогодні Міністерство охорони здоров'я мало б бути співдоповідачем, надати нам характеристику, що в нас відбувається в рентгенологічних кабінетах, скільки в Україні є апаратів, який у них термін придатності, які з них відповідають вимогам, а які – ні. Якщо хтось ставить собі за ціль цим законопроектом запустити державну програму масової заміни рентгенівських апаратів, а це є дуже дороговартісне обладнання, то називайте речі своїми іменами. У нас є рентгенологи, люди, які

працюють у рентгенабінетах. Дане питання стосується зниження іонізуючих джерел відносно стажерів і студентів. А скажіть, будь ласка, рентген-лаборанти, рентген-лікарі не працюють там, не отримують випромінювання? Тому тут ми бачимо свого роду підміну понять.

Наступне. Якщо ми хочемо провести такі кардинальні зміни в рентгенологічній службі, давайте не підміняти поняття. Чому ми тут прикриваємося Чорнобильською трагедією? Ця тема завжди була болючою для охорони здоров'я. Але якщо цей законопроект набере чинності, в один момент – у нас знаєте, які виконавці є – закриють усі рентгенабінети, і ні флюорографи, ні рентгенабінети не працюватимуть.

Тому прийняття законопроекту в такій редакції може завдати тільки шкоди пацієнтам, які потребують рентгенівського обстеження. За таку редакцію законопроекту голосувати не можна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз буде заключний виступ. Через 3 хвилини відбудеться прийняття рішення. Тому прошу запросити депутатів до залу.

Від «Блоку Петра Порошенка» до слова запрошується Спориш Іван Дмитрович. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). «Блок Петра Порошенка». Прошу передати слово Олександр Домбровському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домбровський. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Можливо, я когось розчарую, але наголошую, що в цьому законопроекті не йдеться про закриття рентгенівських кабінетів. Пропонується в нормувати законодавчі терміни.

Ще раз звертаю вашу увагу, що Кабінет Міністрів України пропонує прийняти даний законопроект у першому читанні за основу,

а між першим і другим читаннями ми доопрацюємо його детальніше, як це завжди відбувається перед прийняттям у другому читанні, що є абсолютно правильним і коректним підходом до того, щоб ми не просто декларували питання безпеки атомної енергетики, а рухалися вперед.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Прошу народних депутатів зайти до залу і приготуватися до прийняття рішення. Прошу голів фракцій запросити народних депутатів до залу.

Наголошую, всі поправки ми зможемо врегулювати між першим і другим читаннями. Комітет пропонує прийняти даний законопроект за основу, з тим щоб мати можливість його доопрацювати. Прошу всіх взяти участь у голосуванні. Хлопці, будь ласка!

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії» (№ 5550). Прошу голосувати.

Ярославе, проголосуйте. Голосуємо!

«За» – 205.

Не встигли. Я поставлю на повернення, але прошу запросити депутатів до залу.

Прошу показати по фракціях. Більшість фракцій підтримують.

Прошу депутатів зайти до залу і приготуватися до голосування. Прошу секретаріат запросити депутатів до залу.

Зараз я ставитиму на повернення, тому важлива мобілізація в залі. Прошу всіх зайняти робочі місця.

Нагадую, це євроінтеграційний законопроект, який є в дорожній карті виконання Угоди про асоціацію з ЄС. Пропонується прийняти лише в першому читанні, тому прошу всіх згуртовано і відповідально проголосувати.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України

у сфері використання ядерної енергії» (№ 5550). Прошу голосувати. Кожен голос має вагу.

«За» – 218.

Бракує 8 голосів.

Будь ласка, запросіть до залу народних депутатів. Я ще раз поставлю на повернення.

Будь ласка, Олю...

Прошу зайти до залу і приготуватися до голосування. Зараз я ще поставлю на повернення. Якщо не буде голосів, поставлю на голосування пропозицію про направлення на доопрацювання.

Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу і максимально змобілізуватися.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії» (№ 5550). Прошу всіх уважно голосувати. Нам не вистачило всього 8 голосів. Кожен голос має вагу. Голосуємо!

«За» – 215.

Якщо я поставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету на повторне перше читання, ви проголосуете?

Ставиться на голосування пропозиція про направлення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії» (№ 5550) до комітету на повторне перше читання. Прошу голосувати. Голосуємо, щоб не втратити законопроект.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Прошу комітет чимшвидше підготувати даний законопроект до розгляду. Дуже прикро, що ми не змогли сьогодні прийняти його за основу і дати можливість доопрацювати.

Зараз ми вже не встигаємо розпочати розгляд наступного проекту закону, бо до оголошення перерви залишається 2 хвилини. Тому згідно з Регламентом оголошується перерва на 30 хвилин. Після перерви ми продовжимо розгляд блоку питань ядерної політики та ядерної безпеки. Наступним до розгляду стоїть законопроект № 7471. Прошу всіх прийти до залу о 12.30 для продовження нашої роботи. Це стосується і голови Державної інспекції ядерного регулювання.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, ми продовжуємо наше засідання. Прошу народних депутатів України повернутися до сесійного залу. Нагадую, зараз ми розглядаємо законопроекти з блоку питань ядерної політики та ядерної безпеки в першому читанні.

Згідно з нашим порядком денним наступним до розгляду стоїть урядовий проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» ([№ 7471](#)).

Пропоную розглядати даний законопроект за скороченою процедурою.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, ми не будемо порушувати Регламенту – приймати рішення без обговорення, але за скороченою процедурою можемо спробувати.

Прошу підтримати шляхом голосування розгляд даного законопроекту за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 54.

Немає потенціалу. Важливе питання. Ми заходимо в розгляд за повною процедурою.

До доповіді запрошується голова Державної інспекції ядерного регулювання Григорій Плачков. Будь ласка.

ПЛАЧКОВ Г.І. Шановна головуюча! Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» ([№ 7471](#)). Законопроектом пропонується внести зміни до таких законів України.

Перше. До Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», з тим щоб визначити перелік норм зазначеного закону, які будуть поширюватися на нагляд за дотриманням вимог безпеки використання ядерної

енергії, а саме щодо: державної політики, принципів нагляду, внесення відомостей до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду, відповідальності посадових осіб в органі нагляду, прав суб'єктів господарювання. Таким чином процедурні питання здійснення державного нагляду за дотриманням вимог безпеки використання ядерної енергії регулюватимуться спеціальним ядерним законодавством, а саме законами: «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії».

Друге. До Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», щоб передбачити непоширення дії цього закону на порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій на провадження господарської діяльності у сфері використання ядерної енергії і проведення контролю за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов у зазначеній сфері. Як порядок ліцензування, так і порядок державного нагляду у сфері використання ядерної енергії, мають значні особливості, що обумовлюються предметом ліцензування та нагляду – ядерна та радіаційна безпека.

Закони України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії» враховують міжнародні зобов'язання України, взяті шляхом приєднання до Конвенції про ядерну безпеку та Об'єднаної конвенції про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та безпеку поводження з радіоактивними відходами, та враховують норми МАГАТЕ, членом якого є Україна, та відповідають практиці державного регулювання, що здійснюється, практично, в усіх країнах, де використовується ядерна енергія.

Отже, законопроект розроблений з метою поновлення незалежності органу державного регулювання безпеки використання ядерної енергії під час прийняття ним рішень та відповідно до звернення послів країн G7 до України, в якому ставилося питання про порушення незалежності органу ядерного регулювання – Держатомрегулювання.

Слід зазначити, що орган ядерного регулювання створений відповідно до зазначених мною міжнародних конвенцій та норм МАГАТЕ. Відповідно до цих міжнародних документів Україна зобов'язана не лише створити орган ядерного регулювання, а й наділити

його правом незалежно приймати рішення в межах наданих повноважень.

Прийняття проекту закону сприятиме забезпеченню безпеки використання ядерної енергії в Україні та підтриманню іміджу України як держави, яка здатна дотримуватися міжнародних зобов'язань.

Враховуючи вищезазначене, прошу підтримати проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» (№ 7471), поданий Кабінетом Міністрів України, та прийняти його в першому читанні за основу з подальшим доопрацюванням за наданими пропозиціями.

Також хотів би зауважити, відповідно до доповіді Генерального директора МАГАТЕ щодо аварії на АЕС «Фукусіма» встановлено, що однією з підстав, яка призвела до аварії, була відсутність безперешкодного доступу інспекторів регулюючого органу до енергокомпанії для проведення інспекцій – проведення інспекцій було дозволено лише в певний проміжок часу.

Дякую за увагу. Прошу підтримати в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам. Залишайтеся, будь ласка, на трибуні.

Колеги, прошу записатися на запитання до доповідача.

Народний депутат Олександра Кужель. Будь ласка, ваше запитання.

КУЖЕЛЬ О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дуже дякую. Шановний доповідачу! Ви знаєте, що я зустрічалася з європейськими представниками МАГАТЕ, яким давала аргументовану відповідь, чому наша команда категорично проти цього законопроекту. Вони були здивовані, що українська сторона доповідала брехливу інформацію щодо правил ліцензування в Україні.

Ще раз наголошую, в усіх країнах світу щодо порядку видачі, термінів, анулювання ліцензій діє один закон. Тому ви як ліцензійний орган повинні підготувати ліцензійні умови, які має затвердити Кабінет Міністрів, а не самі писати і затверджувати їх, як ви пропонуєте

в цьому законопроекті, тим самим породжуючи корупцію. Яка ваша ідеологія?

ПЛАЧКОВ Г.І. Наша ідеологія – чітко працювати у відповідності із чинним законодавством України, нормами та правилами. Ми готові доопрацювати даний законопроект між першим і другим читаннями та врахувати всі зауваження.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Народний депутат Євтушок. Будь ласка, ваше запитання.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Особливістю законопроекту про внесення змін щодо ліцензування видів господарської діяльності є встановлення уніфікованого порядку нагляду (контролю) у сфері ліцензування, ним встановлюються рамкові законодавчі умови без втручання у конкретну сферу господарської діяльності, тому потребує досить суттєвого обґрунтування необхідності виключення зі сфери застосування цього закону діяльності у сфері використання ядерної енергії. Чи є ризик, у разі прийняття законопроекту, зловживання з боку Держатомрегулювання, підпорядкованих йому органів?

Дякую.

ПЛАЧКОВ Г.І. Дякую за запитання. Як голова Держатомрегулювання ще раз хочу вас завірити, що Держатомрегулювання діє у відповідності із нормами та правилами чинного законодавства, яке діє в Україні, та найкращими практиками, які ми застосовуємо як член МАГАТЕ та сторона міжнародних конвенцій.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Шановний доповідачу, прошу вас зайняти своє робоче місце.

До співдоповіді запрошується народний депутат України перший заступник голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олександр Домбровський. Прошу.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Шановні народні депутати! Досить часто на засіданнях Погоджувальної ради я дозволяю собі критикувати Верховну Раду за те, що приділяємо дуже мало уваги питанням ядерної безпеки і розвитку атомної енергетики України. І дивлячись на цей зал, мушу констатувати, що моя критика є абсолютно справедливою, тому що одне із ключових питань безпеки країни, одне із ключових питань, яке стосується розвитку держави, її енергетичної безпеки і незалежності, на жаль, може не набрати необхідної кількості голосів щодо дуже важливого ключового питання, яке стосується безпеки атомної енергетики країни. Наголошую, країни «Великої сімки», керівництво МАГАТЕ жорстко вимагають приведення українського законодавства у відповідність із вимогами європейського енергетичного законодавства, яке стосується регулювання атомної енергетики.

Я хотів би привернути увагу колег до норм закону щодо ліцензування і дерегуляції. Це фантастично правильний закон, було зроблено надзвичайно багато в цьому напрямі, але приведу декілька прикладів. Відповідно до чинного законодавства державний нагляд за діяльністю суб'єктів, віднесених до високого ступеню ризику, не може здійснюватися не частіше, ніж один раз на два роки, не може бути виконана вимога щодо одночасної перевірки всіх атомних станцій (15 енергоблоків), чого вимагають інструкції МАГАТЕ та європейських директив. Хочу сказати, що багато конкретних кроків і рішень стосовно безпеки атомної енергетики України не можуть бути реалізовані в контексті чинного законодавства. Тому нам потрібно внести зміни і відновити дії і норми тих законів, які діяли. Ще раз підкреслюю, це не бажання уряду, Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, а вимоги МАГАТЕ та наших європейських партнерів.

Ми проводили достатню кількість дискусій, зустрічей, і, я вважаю, Верховна Рада України зобов'язана прийняти в першому читанні цей законопроект, щоб продовжити дискусії, можливо, на більш високому рівні для узгодження всіх позицій з діючим прогресивним законодавством, із законодавством, яке унеможливить повторитися Чорнобильській атомній катастрофі. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Шановний співдоповідачу, залишайтеся на трибуні.

Колеги, нагадую, ми розглядаємо цей законопроект за повною процедурою. Прошу записатися на запитання.

Народний депутат Євтушок. Будь ласка, ваше запитання.

ЄВТУШОК С.М. Пане співдоповідачу, в мене до вас таке запитання. Чи обговорювали ви в комітеті, в разі прийняття даного законопроекту, ризики зловживання з боку Держатомрегулювання, підпорядкованих йому органів, оскільки на даний момент відповідно до норм Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ліцензуванню підлягає діяльність у сфері використання ядерної енергії, яке відбувається з урахуванням норм Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії»? Так само діяльність у сфері електроенергетики ліцензується відповідно до норм Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» з урахуванням норм Закону України «Про електроенергетику». Обговорювали ви в комітеті ризики чи ні?

Дякую.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Ми обговорювали ризики і на засіданні комітету, і на засіданнях робочих круглих столів. Я не бачу жодних проблем, пов'язаних з будь-якими ризиками, про які ви говорите. Дивіться, за чинними нормами закону у вихідні дні жодна інституція, інспекція не має права прийти і перевірити підприємство, в тому числі ядерні блоки на наших атомних станціях. Сьогодні ми не можемо зайти одночасно для перевірки 3, 4, 15 атомних блоків. Тобто дискусія не про те, що хтось хоче зробити гірше, а про те, як краще вирішувати питання, пов'язані з безпекою, профілактикою, щоб унеможливити такі ситуації, які в нас були багато років тому, – ви самі бачите, які процеси відбуваються в країні. Питання безпеки атомних блоків повинно бути питанням № 1. Я не бачу ризиків у тих питаннях, про які ви сьогодні кажете.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступне запитання від народного депутата Олександри Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановний пане Домбровський! За моєї великої поваги до вас, хочу сказати, що ви дали недостовірну інформацію. По-перше, положення Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» не розповсюджуються... Там є перелік як на податкову, так і на атомну енергетику.

По-друге, в Законі «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії» виписане розуміння лише дозвільної процедури, а суті немає, бо всі інші питання виписуються в ліцензійних умовах, які виписує тільки Держатомрегулювання. Є єдине застереження – ліцензійні умови мають затверджуватися Кабінетом Міністрів, щоб було розуміння колективної відповідальності. А ви пропонуєте виписувати ліцензійні умови самі собі, самі їх затверджувати і самі контролювати. Це пряма корупція і немає жодного питання захисту...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, ваша відповідь.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Олександро Володимирівно, ви знаєте, з якою великою повагою я до вас ставлюся, як і ви до мене. Хочу сказати, що не ми виписуємо собі якісь повноваження, але ліцензійні умови, про які ви кажете, хтось мусить жорстко контролювати – наскільки вони виконуються чи не виконуються, мати можливість для цього контролю. Дійсно, були дискусії, які ми проводили і у вашому комітеті, і в нашому, і, думаю, між першим і другим читаннями в нас є можливість знайти ті компромісні позиції, які уможливають мати безпечну атомну енергетику в країні, не допустити будь-яких зловживань, тому що потім, не дай Боже, буде пізно і ми не зможемо показувати пальцем один на одного.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за відповіді.

Шановні колеги, прошу записатися на обговорення цього законопроекту від фракцій.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» виступає пані Ольга Белькова. Будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики

та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дуже дякую, пані головуєча. Дійсно, ми обговорюємо цей законопроект у зв'язку з тим, що раніше було прийнято законодавство, яке робить наші підходи до ліцензування, перевірок, решти питань, пов'язаних з контролем та регулюванням різних підприємств, більш ліберальними. Разом з тим треба зазначити, що ядерне паливо вимагає від нас доволі обережного ставлення. Ми проводили консультації міжпарламентські з нашими колегами з Європи і дійшли згоди, що було б краще повернути деякі норми, які надають можливість контролюючим органам реалізувати свої владні повноваження у той спосіб, як це є сьогодні в Європі.

Ми хотіли б зосередитися на тому, що, фактично, всі підприємства, які підпадають під дію цього законопроекту, є у володінні держави, контролюються державним органом. Тому нічого дивного у цій ситуації немає. Про ризик і корупцію ми думаємо, не маючи ніяких підстав.

Наша фракція підтримуватиме цей законопроект. Дуже прошу колег відкинути всілякі політичні мотиви, бо йдеться про нашу та європейську безпеку, і наші європейські колеги очікують від нас зваженого підходу.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна пані Ольго.

До слова запрошується народний депутат Олександра Кужель, яка представить позицію фракції «Батьківщина».

КУЖЕЛЬ О.В. Дякую. Шановні колеги, я дуже прошу вашої уваги! Ми прийняли фундаментальні європейські закони. Це не ліберальні, а рамкові закони, якими в Європі і в усіх демократичних країнах виділяються три основні стадії: що підлягає дозволу, ліцензуванню, перевірці і що не підлягає, як подавати заявку, як зупиняти діяльність. Більше нічого ці закони не передбачають.

Стосовно атомної енергетики. Ви всі говорите про безпеку, але не кажете, що жодним чином ви не покращуєте її, а впроваджуєте в цю безпеку заробітки, корупцію. Чому? Тому що на сьогодні даний орган згідно із Законом «Про ліцензування видів господарської діяльності», під дію якого цей вид діяльності обов'язково підпадає, має від

Кабінету Міністрів доручення готувати ліцензійні умови, в яких вони, як і в кожній країні світу, виписують усі запобіжники, яких повинні дотримуватися ті, які отримують ліцензію. Потім, щоб, дійсно, була безпека, а не шпигунство або корупція, ці ліцензійні умови затверджуються Кабінетом Міністрів, колегіальним органом, який несе політичну відповідальність вашої коаліції. Хочу сказати, пане Домбровський, що перевіряє ліцензійні умови також цей же орган, і якщо ви усуваєте ланку – Кабінет Міністрів, виводите з-під дії закону про ліцензування, це не суть ліцензійних умов, а породження корупції в процедурі подання заяв, затримання і таке інше.

Коротко стосовно перевірок. Вони не підпадають під дію закону щодо проведення періодичності перевірок.

Стосовно дозволів. У цій процедурі немає дозвільних документів.

Тому висновок такий. У Радянському Союзі, Японії – країнах, де був дуже серйозний тотальний контроль, сталися трагедії на атомних електростанціях, що свідчить про те, що питання не в тому, хто затверджує ліцензійні умови, а в тому, хто і як виконує свої професійні навички і відповідає перед державою. А ви подивіться, хто працює в цьому органі, хто перевіряє, як ведуться справи, як бізнесові справи пана Ахметова сьогодні гроблять атомну енергетику в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від «Опозиційного блоку» слово має Юрій Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановна головуєча! Шановні колеги! Безсумнівно, питання безпеки використання ядерної енергії актуальне і важливе, і це має бути прерогативою та пріоритетом держави. Саме держава повинна відповідати за безпеку використання ядерної енергії, і саме це є складовою національних інтересів. Законопроекти, які ми сьогодні розглядаємо, на жаль, жодним чином не посилюють можливості держави щодо безпеки використання ядерної енергії. На наш погляд, вони створюють можливості та передумови для зовнішнього впливу

і зовнішнього контролю за українською ядерною енергетикою. Саме тому «Опозиційний блок» утримується від голосування за даний законопроект.

Звертаю увагу Верховної Ради України на те, як пафосно сьогодні заявлялося, що будуть розглядатися законопроекти, спрямовані на захист людей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Натомість, практично, ми не маємо жодного законопроекту, спрямованого на захист і підтримку людей, ліквідаторів, а знову розглядаємо законопроекти, які захищають або лобіюють чийсь інтереси.

Тому «Опозиційний блок» вимагає, щоб обов'язково в цей четвер, бо це останній пленарний тиждень напередодні річниці Чорнобильської катастрофи, були внесені і розглянуті законопроекти, спрямовані на захист і підтримку ліквідаторів ЧАЕС – пожежники, військові, водники, правоохоронці (їх залишилося дві-три тисячі) – людей, які у 1986 році стали на захист країни і світу.

Останні зустрічі, які я проводив в Коростенському, Овруцькому, Народицькому, Ємільчинському районах Житомирської області, а також круглий стіл, який щойно був проведений тут, у Верховній Раді, показують, що зруйновано державну систему соціального захисту чорнобильців – як ліквідаторів, так і постраждалих, більшість соціальних програм, спрямованих на соціальний захист постраждалих і ліквідаторів, не працюють. Ще раз наголошую, що ми вимагаємо розглянути в четвер законопроекти щодо захисту ліквідаторів і постраждалих, внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від Радикальної партії слово має Олег Ляшко. Прошу.

ЛЯШКО О.В. Розвиток вітчизняної енергетики – ядерної, теплової, вітрової, сонячної, інших альтернативних джерел енергії – це ключове для національної безпеки країни. Тому команда Радикальної партії вимагає від влади радикально міняти економічну політику: замість торгівлі сировиною та імітації енергонезалежності, бо насправді її немає, нам байдуже, чи купують газ в Росії, чи в Словаччині, фактично, той самий російський газ, треба більше видобувати

власного газу, будувати нові виробничі потужності, щоб бути енерго-незалежними.

Саме за ініціативи команди Радикальної партії минулого року парламент прийняв закон, яким суттєво знизив ставки оподаткування для видобутку газу із нових свердловин. Ми вимагаємо від уряду зниження оподаткування інших галузей енергетики, щоб активізувати економічний розвиток, щоб створювалися робочі місця і українці мали можливість заробляти, і ми менше купували газу. Минулого року за російське, американське, в'єтнамське, ПАРське вугілля ми заплатили 3 мільярди доларів, натомість українські шахтарі без роботи, без зарплати, вимушені перекривати дороги, щоб їм заплатили величезні багатомісячні заборгованості із заробітної плати.

Ми в парламенті говоримо про розвиток власної енергетики. Минулого і позаминулого років у Росії купували електроенергію через фірми-прокладки, а різниця, за яку платить кожен українець, осідала на рахунках офшорних компаній тих, хто запроваджував ці корупційні схеми.

Чому дуже важлива енергетична незалежність України? Тому що це зниження тарифів, люди менше платитимуть за комуналку, матимуть більше можливостей потратити гроші на своїх дітей, харчі, інші потреби. Тому що, коли нам розказують про звіт уряду, про звіт влади, кожен українець у своїй кишені може помацати цей звіт. Реальний звіт влади – це ціни в магазинах, інфляція, дорогі ліки, дорога комуналка, малі зарплати і пенсії.

Ми пропонуємо іншу політику: підвищення зарплат і пенсій, стабільні ціни, подолання інфляції, нові робочі місця для українців.

Користуючись нагодою, хочу сказати, що сьогодні на нашій вулиці велике свято – День пожежної охорони. Десятки тисяч мужніх вогнеборців, героїв, щодня рятують життя і здоров'я українців. Команда Радикальної партії робить все, щоб вони мали достойну зарплату, засоби захисту, живими поверталися додому. Вітаємо наших мужніх вогнеборців з професійним святом! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Дозвольте від імені Верховної Ради України приєднатися до найтепліших слів подяки всім українським пожежникам, які виконують важливу, завжди небезпечну роботу.

Колеги, виступи представників фракцій щодо даного законопроекту завершені.

Тепер прошу народних депутатів записатися на виступи в обговоренні.

Колеги, за 9 хвилин буде голосування, тому прошу повертатися до сесійного залу. Обід закінчився, і розмови в кулуарах також мають закінчитися.

Записалися лише два депутати, які бажають виступити, тому голосування відбудеться за 6 хвилин.

У двох тільки спрацювали кнопки.

Народний депутат Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Наступного тижня на моїй рідній Лубенщині, на Зажур-горі, ліквідатори аварії на Чорнобильській АЕС знову підуть саджати берізки в пам'ять про тих, хто кожного року помирає від наслідків техногенної катастрофи, яка відбулася в Чорнобилі, чиновники підуть до пам'ятників класти квіти. До речі, на моїй рідній Лубенщині проживає найбільше ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС, тому що у 1986 році 25-а танкова дивізія тоді ще імені Чапаєва розгорнула там кадрову роботу, залучивши чоловіків Лубенського району до робіт з ліквідації наслідків цієї найбільшої техногенної катастрофи в історії людства.

Що ми маємо через 30 років після цієї трагедії? Чиновник чорнобильцям плюнув у душу, Азіров забрав пільги в чорнобильців, нинішні урядовці не хочуть їх відновлювати, займаються словоблуддям – називають чорнобильськими законопроекти, які ніяк не стосуються соціальної підтримки чорнобильців і тих, хто постраждав від цієї трагедії. Ви хочете, щоб знову, як за часів Азірова, сюди прийшли зносити паркани і вибивати двері? Ви можете це отримати.

Тому фракція Радикальної партії пропонує набагато кращий та ефективніший механізм – прийняття нашого законопроекту [№ 4442](#), норми якого відновлять пільги всім учасникам ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, дозволять кожному з вас дивитися цим людям в очі, а не втуплювати погляд у підлогу, тому що ми всі в неоціненному боргу перед тими, хто врятував націю, а в майбутньому – й нашу державу від цього страшного лиха.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Останній виступ у цьому обговоренні.
Народний депутат Сергій Каплін. Будь ласка.
Прошу депутатів повертатися до сесійного залу.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Пані головуюча, хочу зауважити, що це не кнопки спрацювали, а спрацювала совість лише у двох народних депутатів з Полтавщини, бо ведеться важлива й відповідальна дискусія на тему ядерної безпеки, а значить, безпеки десятків мільйонів простих людей.

Сьогодні ми мали б розглядати не законопроекти, які абсолютно опосередковано стосуються людей – так, актуальних енергетичних законопроектів, прийняття яких є передумовами до нашого енергетичного суверенітету, захисту інтересів національної економіки, а законопроекти щодо долі тих людей, які врятували не лише Україну, а й увесь світ від Чорнобильської чуми, тих людей, які закрили своїм життям від небезпеки Європу і всі країни, але зараз залишені напризволяще. Вони сьогодні вимагають від влади уваги, більшої пенсії і соціальних пільг.

У комітеті ми напрацювали низку законопроектів, де чітко окреслюється коло тих осіб, і чорнобильці там на першому місці, кому треба дати пільги, і де взяти на це фінансування. Одним із законопроектів урегулюється питання частки фонду оплати праці в собівартості продукції, яка в усьому світі становить від 22 до 86 відсотків, як це є в Норвегії та Швеції, а в нашій країні – 8 відсотків, і мільйони українських роботяг ледве животіють на свою зарплату. А немає ЄСВ, немає пенсій, немає грошей для чорнобильців, афганців, ветеранів-військовослужбовців, пенсіонерів-військовослужбовців.

Також ми напрацювали законопроект щодо другого рівня пенсійної системи, щоб сьогоднішня молодь не опинилася один на один з викликом банкрутства солідарної системи, та інші законопроекти, які стосуються стягнення оподаткування з великих зарплат. Вдумайтеся, можновладці, які отримують мільйонні зарплати, щомісяця сплачують ЄСВ лише з 40 тисяч гривень! Керівники «Нафтогазу», «Укрзалізниці», міністр соціальної політики, його заступники,

керівники Пенсійного фонду, отримуючи кількасоттисячні зарплати, сплачують до Пенсійного фонду копійки (!), а з простих роботяги, доярки стягують ледве не левову частку їх заробітних плат. Ми повинні зруйнувати це коло несправедливості. Маємо зосередити увагу всього парламенту, всіх фракцій на таких соціальних ініціативах, щоб була одностайна їх підтримка.

Зараз я закликаю народних депутатів прийняти законопроект, який розглядаємо, але все-таки провести окреме засідання, на якому розглянути ініціативи щодо проблем чорнобильців і проголосувати за них, щоб дати людям пенсії і соціальний захист.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Зараз заключне слово.

Домбровський Олександр Георгійович. Будь ласка, 2 хвилини.

Прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу. Через 2 хвилини ми перейдемо до прийняття рішення.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Відверто кажучи, мені надзвичайно шкода, що напередодні роковин Чорнобильської трагедії цей чорний трагічний урок нас нічому не вчить. Не вчить, що треба понад будь-які політичні інсинуації дивитися на проблему ядерної енергетичної безпеки, виходячи з тих важких наслідків, які сьогодні має Україна після Чорнобиля. Мені дуже шкода, що українських політиків і український парламент не об'єднує Чорнобильська катастрофа в плані того, що потрібно зробити, щоб це ніколи не повторилося, що в питанні ядерної безпеки потрібно думати на холодне, щоб ніхто ніколи не страждав.

Чи є нюанси з точки зору ліцензування, перевірок, дискусій? Звичайно, є. Жодний законопроект, який обговорюється в цьому залі, не є ідеальним. Сьогодні ніхто не пропонує прийняти даний законопроект у цілому. Ми пропонуємо прийняти його лише за основу, щоб продовжити дискусію між першим і другим читаннями. Але я вчоргове хочу наголосити, що МАГАТЕ, наші європейські партнери вже не просять, бо вже чотири рази нас просили, а вимагають внести зміни до українського законодавства, щоб українська ядерна енергетика була безпечною, надійною і правильно контролювалася – без корупції.

Тому я дуже прошу, незважаючи на невелику, на жаль, кількість народних депутатів, все-таки сконцентруватися і прийняти в першому читанні цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Обговорення завершено, переходимо до прийняття рішення.

Прошу всіх зайняти робочі місця і приготуватися до прийняття рішення.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» (№ 7471). Прошу голосувати.

Колеги, давайте підтримаємо. Усі пропозиції ми зможемо внести між першим і другим читаннями.

«За» – 196.

Не встигли. Я поставлю на повернення.

Запросіть до залу... (*Шум у залі*). Я бачу, що не спрацювала картка.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 79, «Народний фронт» – 55, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 18, Радикальної партії – 15, «Батьківщина» – 0, «Воля народу» – 6, «Партія «Відродження» – 2.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту № 7471. Прошу голосувати.

«За» – 196.

Якщо я поставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету на повторне перше читання, ви підтримаєте її?

Ставиться на голосування пропозиція про направлення до комітету проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» (№ 7471) на повторне перше читання. Прошу голосувати. Голосуємо уважно!

«За» – 215.

Не встигли.

Колеги, займіть робочі місця.

Прошу запросити депутатів до залу.

Колеги, попросили 1 хвилину, щоб депутати змогли підійти. Поки депутати підходять даю 1 хвилину Домбровському.

Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу, нам не вистачає 11 голосів.

Будь ласка, Олександрі Георгійовичу.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Відверто кажучи, мені соромно за те, що відбувається зараз у стінах українського парламенту. Надзвичайно соромно перед громадянами України і перед нашими партнерами, тому що всі очікували, що в нас буде дуже фахова, професійна дискусія щодо енергетичної безпеки і енергетичної незалежності України. Хочу сказати, що сьогодні я не бачу можливості і необхідної кількості голосів для підтримки інших законопроектів з цього блоку.

Тому від імені комітету я прошу провести рейтингове голосування. Якщо не буде голосів у залі, прошу перенести їх розгляд на інший пленарний день.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу зайняти робочі місця.

Пане Домбровський, треба максимально змобілізувати фракцію, щоб були голоси, адже парламент сьогодні має робочий день, усі народні депутати мають бути на робочих місцях, для чого треба підняти дисципліну по фракціях.

Колеги, зараз я ще раз поставлю на голосування пропозицію, яка є компромісною, – направити законопроект до комітету на доопрацювання. Прошу всіх підтримати дану пропозицію. Прошу всіх повернутися на робочі місця, бо кожен голос має вагу.

Звертаюся до голів фракцій з проханням повернутися на робочі місця.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про направлення до комітету на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» (№ 7471). Прошу всіх дуже уважно голосувати.

«За» – 217.

Зараз я поставлю на голосування ще одну пропозицію, передбачену Регламентом, про повернення законопроекту суб'єкту права законодавчої ініціативи. Прошу підтримати цю пропозицію.

Прошу членів комітету і голів фракцій запросити депутатів до залу і не виходити із залу під час голосування.

Колеги, прошу не виходити із залу, а, навпаки, заходити до залу!

Отже, ставиться на голосування пропозиція про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» (№ 7471) на доопрацювання. Це компромісна пропозиція, щоб повністю не завалити законопроект, не відхилити його.

Пані Олю, допоможіть головам фракцій змобілізувати депутатів.

Прошу голосувати (*Шум у залі*). Ще раз про направлення до комітету? Добре.

Підійшло ще кілька депутатів. Прошу зайняти робочі місця.

Пані Олю, картка поруч, так? Ви будете голосувати, так?

Отже, ставиться на голосування пропозиція про направлення до комітету на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» ([№ 7471](#)). Прошу голосувати.

Не виходьте із залу, підтримайте! Ми рахуємо кожен голос.

Ганно, прошу проголосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Колеги, за поваги до комітету, їхньої роботи, зараз я проведу рейтингове голосування щодо розгляду наступних законопроектів, як просив перший заступник голови комітету. Це моє право як Голови Верховної Ради України. Прошу всіх залишатися на місцях.

Колеги, прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні, щоб визначити ступінь підтримки щодо розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами» ([№ 6089](#)). Голосуємо!

Прибув міністр екології і просить підтримати розгляд даного проекту закону.

«За» – 206.

Яка позиція міністра? (*Шум у залі*).

Можемо заходити в розгляд? Добре.

Прошу підтримати пропозицію про розгляд даного проекту закону за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 158.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується міністр екології та природних ресурсів Семерак Остап Михайлович. Будь ласка.

СЕМЕРАК О.М., *міністр екології та природних ресурсів України.* Дякую, Андрію Володимировичу. Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами» (№ 6089), поданий урядом, суть якого зводиться до зміни класифікації радіоактивних відходів старої радянської системи відповідно до стандарту, запропонованого МАГАТЕ.

Норми даного законопроекту дають можливість імплементувати підходи, визначені директивою Ради Європейського Союзу, та передбачити введення нової класифікації радіоактивних відходів. При цьому дотримуються і виконуються всі вимоги безпеки, зазначені у міжнародних основних стандартах безпеки (*GSR Part 3*). Така класифікація, як я вже згадував, відповідає міжнародним стандартам та підтримується організацією МАГАТЕ.

Під час розроблення цього законопроекту ми отримали позитивні відгуки від державного незалежного регулятора, були проведені консультації з нашими європейськими партнерами. Прошу підтримати даний законопроект у першому читанні.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане міністре.

До співповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олександр Домбровський. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Шановна президіє! Щоб не повторюватися, я наголошу лише на тому, що цей законопроект дає можливість ввести нову класифікацію стосовно поводження з радіоактивними відходами, і це уможливить нам оптимізувати процес і бюджетні витрати, які сьогодні є в державі. Законопроект відповідає тим нормам, які сьогодні безпосередньо стосуються стандартів МАГАТЕ і країн Європейського Союзу.

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки на своєму засіданні розглянув даний законопроект і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його в першому читанні за основу, з тим щоб між першим і другим читаннями доопрацювати і внести на розгляд у другому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, прошу записатися на обговорення законопроекту від фракцій.

Першим записався конструктивний депутат Рибак від БПП. Будь ласка.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Наша фракція підтримує законопроект № 6089 щодо створення сучасних умов поводження з радіоактивними відходами. Запропоновані зміни необхідні для розширення категорій класифікації радіоактивних відходів – з двох до чотирьох, що уможливить поширення механізму для їхнього ефективного і безпечного зберігання. Варто зазначити, що сьогодні, фактично, весь обіг радіоактивних відходів утворився внаслідок Чорнобильської катастрофи. Для посилення захисту від радіаційних загроз необхідно знайти механізм надійного їх зберігання.

Завдяки залученню міжнародних експертів наші науковці створили законодавчий механізм розподілу радіоактивних відходів на чотири класи. Такий підхід дозволить знизити вартість захоронення в десять разів – з 750 мільярдів до 75 мільярдів гривень, що є суттєвим

критерієм реалізації даного проекту. Однак без створення реальних механізмів здешевлення, які дає цей законопроект, захоронення, зберігання відходів і початок процесу затягуються на довгі роки.

Крім того, варто нагадати, що Україна генерує більше половини енергії саме на атомних електростанціях. І сьогодні ми маємо проблему з 3 мільйонами тонн, я не помилився, саме з 3 мільйонами тонн радіоактивних відходів.

Зважаючи на гостру необхідність прийняття відповідних управлінських рішень, закликаю всіх підтримати даний законопроект і проголосувати за прийняття в першому читанні за основу даного проекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Для висловлення позиції фракції «Батьківщина» слово надається Олексію Рябчину. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).
Донеччина, фракція «Батьківщина». Колеги, на засіданні нашої фракції були дискусії стосовно цього законопроекту, і ми вирішили його не підтримувати і скажу, чому. У пояснювальній записці написано, що буде в 10 разів дешевше захоронити всі радіоактивні відходи в Україні, але жодного розрахунку не наведено. Дешевше, дорожче, ми що, уряду повинні на слово вірити, без жодних розрахунків? Написано, що якісь іноземні фірми заходять, щось тут робитимуть.

У нас було два типи радіоактивних відходів, зараз ви намагаєтеся запровадити чотири класи, за якими класифікуватимуться радіоактивні відходи. Ми не побачили параметри глибини, на якій будуть розташовані сховища для надійної ізоляції цих відходів. Можливо, дійсно, цей державницький законопроект є дуже важливим, але з документів, наданих парламенту, ми цього не бачимо. Тому доопрацюйте його, будь ласка, більш якісно.

Доповідачі кажуть, що законопроект запропонований для того, щоб оптимізувати бюджетні витрати. Я перепрошую, чи правильно я зрозумів, що пропонується менше витратити коштів на речі,

пов'язані з радіоактивними відходами? Ні! Вимагайте більше грошей з бюджету, щоб це була безпека, а не класифікація радіоактивних відходів і менша глибина, на якій їх там десь захоронять, і від цього буде економія. Тут повинна бути більш ефективна робота і Міністерства екології та природних ресурсів, і Міністерства фінансів, спрямована на захист людей, а не просто поділ радіоактивних відходів на чотири класи, які трохи присиплемо землею, і буде всім добре від цього.

Працюйте. Пропонуємо відправити цей законопроект на доопрацювання для більш якісної його підготовки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції Радикальної партії слово має Ігор Мосійчук.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Наша фракція завжди підтримувала і підтримує всі законопроекти, пов'язані з ядерною безпекою. Але в контексті цього законопроекту є конкретне запитання до міністра екології, який його презентував. Оскільки йдеться про захоронення ядерних відходів на території України і залучення до цього іноземних компаній, нашу фракцію і, я переконаний, кожного українця цікавить питання, чи не завозитимуть сюди іноземні компанії радіоактивні відходи і не перетворять Україну в ядерний могильник Європи і світу? Це надзвичайно важливо. Це перше запитання.

Друге запитання. Ми багато говоримо про захоронення ядерних відходів, про ядерну безпеку, але водночас, якщо Україна відмовляється від певних речей в ядерній енергетиці, ще в чомусь, то чи матимемо ми можливість через певний час розвивати цю галузь? Адже західні партнери, а тим паче східний ворог, роблять усе, щоб знищити українську енергетику, зробити її залежною і впливати на неї, щоб знищити в тому числі й «Південмаш» для уникнення будь-якої можливості відновити в Україні за необхідності ядерну зброю, щоб захистити себе як фізично, так і в енергетичному секторі (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останній виступ. Лев Підлісецький від фракції «Самопоміч».
Будь ласка.

Колеги, прошу повертатися до сесійного залу, бо через 3 хвилини буде голосування. Хочу сказати, в нас сьогодні досить деструктивний день щодо нашої підтримки важливих законопроектів стосовно ядерної енергетики (*Шум у залі*).

Колеги, не сваріться!

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Ми сьогодні дуже багато згадуємо про енергетичну безпеку, ядерну безпеку, про важливість ядерної генерації, а також її збереження як ключової галузі в електросистемі України. Законопроект, який ми розглядали першим з блоку ядерних законопроектів, стосувався видобутку і переробки ядерного палива, уранових руд, які є в Україні в достатку. Але, на жаль, він не був підтриманий. Зараз ми розглядаємо законопроект, який стосується захоронення ядерного палива. Власне, поєднання цих законопроектів дає можливість створити повний цикл поводження з ядерним паливом: від моменту видобутку урану, який є в нас у достатку, до моменту переробки і його захоронення.

Ми всі знаємо, що нами зроблено багато кроків для того, щоб побудувати в Чорнобильській зоні центральне сховище для відпрацьованого ядерного палива, яке вже, власне, будується спільно з американськими партнерами. Норми даного законопроекту сприятимуть довершенню цього проекту, і таким чином Україна може відмовитися від послуг Росії щодо тимчасового збереження залишків ядерного палива і зберігати у себе у спеціально збудованому місці в Чорнобильській зоні. У майбутньому, якщо знайдуться можливості для подальшого використання відпрацьованого палива, ми зможемо з цього також скористатися.

Тому нам треба однозначно прийняти цей законопроект у першому читанні. Ті, хто не голосує, насправді, більше працюють на руку Росії, яка користується тим, що ми змушені вивозити відпрацьоване паливо в Росію. Прошу голосувати «за».

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за висловлену позицію.

Попри Регламент, але поки збираються депутати до сесійного залу, надаю 2 хвилини міністру екології Остапу Семераку для заключного слова.

Колеги, дуже прошу повертатися до сесійного залу, тому що за 2 хвилини буде голосування. Ми не можемо провалити законопроект через відсутність депутатів у залі, безвідповідальну позицію декого з наших колег.

Будь ласка, пане Остапе.

СЕМЕРАК О.М. Дякую пані Ірино. Шановні народні депутати! Я дуже дякую за плідну дискусію в обговоренні. Особливо хочу подякувати фракціям Радикальної партії та «Батьківщина» за ті зауваження і запитання, які прозвучали від їхніх представників під час обговорення. Я хотів би наголосити, що для нас так само як і для цих фракцій, всіх фракцій парламенту, важлива радіаційна безпека в Україні, в країні, яка зазнала аварії на Чорнобильській АЕС.

Законопроект стосується радіоактивних відходів (понад 95 відсотків), які утворилися внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС. Народний депутат Мосійчук запитував, чи не завозитимуться на територію України радіоактивні відходи з інших країн. Я ствердно кажу, що на територію України не завозяться ніякі радіоактивні відходи, тому що це заборонено законом, і норми даного законопроекту цього не міняють. Тобто питання, яке Радикальна партія поставила, є абсолютно слухним, і воно застережено в цьому законопроекті.

Стосовно економії. Ідеться про те, що в Україні радіоактивні відходи поділялися на два типи, запроваджені ще за часів Радянського Союзу. Сьогодні Україна хоче перейняти стандарти, розроблені МАГАТЕ, – ідеться про розширення класифікації радіоактивних відходів з двох до чотирьох типів, оскільки це більш детально пояснює, як працювати з окремими відходами. Можна, звичайно, більше заплатити і захоронити малоактивні відходи, але використовуючи європейські, світові стандарти, ми отримаємо сучасний, дешевший, безпечніший і абсолютно контрольований Українською державою процес, який унеможливить завозити радіоактивні відходи на територію України з інших держав. Прошу підтримати.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, обговорення завершено. Прошу зайти до залу, зайняти робочі місця і приготуватися до прийняття рішення.

Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Переходимо до прийняття рішення.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами» (№ 6089). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 211.

Не встигли. Зараз поставлю на повернення.

Прошу запросити депутатів до залу. Подивіться, кого немає поруч, передзвоніть їм і запросіть до залу.

Прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу. Я буду запам'ятовувати, кого немає в залі, і потім таке саме ставлення буде до їхніх законопроектів.

Будь ласка, припиніть будь-які дискусії поза робочим місцем, займіть робочі місця і приготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами» (№ 6089). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 224.

Два голоси... Зайшли ще депутати. Зараз ще раз поставлю на голосування цю пропозицію.

Будь ласка, зайдіть до залу і приготуйтеся до голосування. Не вистачило двох голосів для повернення. Прошу голосувати уважно, кожен голос має значення.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду законопроекту № 6089. Прошу всіх уважно голосувати.

«За» – 232.

Повернулися.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу законопроекту № 6089. Прошу кожного уважно голосувати. Голосуємо злагоджено і відповідально.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Колеги, залишайтеся на місцях. Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування правових режимів території у місцях розташування ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами» ([№ 2021а](#)). Голосуємо!

«За» – 185.

Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо надання соціально-економічної компенсації ризику населенню, яке проживає на території зон спостереження в об'єднаних територіальних громадах» ([№ 7369](#)). Голосуємо!

«За» – 206.

Можемо входити в розгляд? Добре.

Прошу підтримати пропозицію про розгляд даного законопроекту за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 154.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується народний депутат України Бандуров Володимир Володимирович. Будь ласка.

БАНДУРОВ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 79, Запорізька область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні колеги! Шановні співвітчизники! Христос воскрес! Дуже дякую за підтримку розгляду цього законопроекту, який, по суті, носить технічний характер, але вкрай важливий для тих громад, які стали на шлях децентралізації.

Відповідно до чинної редакції Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» населення, яке проживає на території зон спостереження, а це 30-кілометрова зона біля атомних станцій, має право на компенсацію ризику населенню, яке проживає на території зон спостереження. Відповідна субвенція кожного року спрямовується з державного бюджету і розподіляється між бюджетами обласних, районних, міських рад міст-супутників атомних станцій. У чинній редакції закону, на жаль, немає терміну «об'єднані територіальні громади», тому на бюджети об'єднаних територіальних громад, які також знаходяться на території зон спостереження, розподіл субвенції не здійснюється.

Цим законопроектом пропонується ввести такий суб'єкт, як об'єднана територіальна громада, і врегулювати це питання, а саме передбачити компенсації ризику населенню, яке проживає на території зон спостереження в об'єднаних територіальних громадах на рівні районів, тобто на рівні 55 відсотків.

Шановні народні депутати! Враховуючи подальший курс країни на децентралізацію, прошу вас підтримати рішення комітету про прийняття законопроекту за основу та в цілому. Жодних суттєвих поправок до чинного закону немає, законопроект, по суті, є технічним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується перший заступник голови комітету Домбровський Олександр Георгійович. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Цей законопроект дуже простий. У зв'язку з децентралізацією в нас створилися об'єднані територіальні громади, в тому числі на території зон, де працюють атомні станції, для населення яких має надаватися субвенція з бюджетів з точки зору соціальної справедливості і нових юридичних реалій, які має сьогодні Україна. Тобто має бути розподіл коштів, у тому числі й на об'єднані територіальні громади, які є суб'єктом бюджетного процесу.

Законопроект, дійсно, носить чисто технічний характер: вводиться суб'єкт – об'єднана територіальна громада – в можливість

розподілу тих ресурсів, які безпосередньо стосуються території зон спостереження, зон, де розміщені наші атомні станції.

Прошу підтримати в першому читанні, з тим щоб до другого читання ми провели додаткові дискусії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу записатися на обговорення: два – за, два – проти.

До слова запрошується Каплін Сергій Миколайович. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Цей законопроект конче потрібен простим українським громадянам, Українській державі. На прикладі поясню, чому. До народних депутатів Капліна і Сугоняка звернулися мешканці двох районів (Поліський, Іванківський) і міста Славутича Київської області з інформацією про те, що з 3,8 мільярда гривень, виділених на будівництво в Київській області ядерного сховища «ХОЯТ», 10 відсотків від яких має йти на компенсацію і будівництво соціальної і транспортної інфраструктури, витрачаються в корупційний спосіб за близько 20 позиціями. Наприклад, 100 мільйонів гривень витратили на ремонт мостів, які не підлягали ремонту, якими ніхто не їздить.

Користуючись присутністю тут міністра екології, народних депутатів з Київщини і тим, що нас сьогодні дивиться декілька мільйонів співвітчизників, хочу персонально звернутися до Прем'єр-міністра, профільного міністра, Генерального прокурора з тим, щоб направили відповідні звернення до НАБУ щодо розслідування витрат кожної копійки. Я гарантую всім мешканцям Київської області, що наша команда здійснить контроль за кожною гривнею, яка витрачається начебто на благо простих людей, а насправді через корупційні оборудки розкрадається. Законопроект абсолютно актуальний і потрібний.

Ще раз хочемо висловити своє занепокоєння тим, що в залі парламенту сьогодні, коли розглядаються питання безпеки України, всієї Європи, всього світу, немає достатньої кількості депутатів, щоб мати можливість повноцінно обговорювати ці законопроекти і приймати правильні рішення, необхідні народу України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Народного фронту» слово має Кривошея Геннадій Григорович.

КРИВОШЕЯ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Добрий день, шановні колеги! Звертаю увагу на те, що метою даного законопроекту є врегулювання питання надання соціально-економічної компенсації ризику населенню, яке проживає на території зон спостереження в об'єднаних територіальних громадах, оскільки на даний час на бюджети об'єднаних територіальних громад, які також знаходяться на територіях зон спостереження, розподіл субвенції, передбаченої у бюджетному законодавстві, на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населенню, яке проживає на території зон спостереження, не здійснюється.

Це досить важливий законопроект, який стосується питань саме децентралізації влади – передачі фінансових повноважень органам місцевого самоврядування, зокрема об'єднаним територіальним громадам. Але я хотів би звернути увагу на те, щоб ми не забували зону відчуження, про яку, до речі, щойно сказав мій колега. Ми повинні розуміти не лише те, куди витратяться ці кошти, а й те, якщо не дай Боже, є якась застереження, то це стосується не лише територіальної громади, а це стосується безпеки всієї країни. Як на мене, ці кошти мають йти насамперед до бюджетів територіальних громад для забезпечення саме охорони здоров'я людей, які проживають на цих територіях, щоб вони розуміли, що охороняються не лише своєю місцевою громадою, а й парламентом, урядом, Президентом, і мають відповідне фінансування.

Фракція «Народний фронт» голосуватиме за це, і просить весь зал підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз буде заключний виступ. Прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу, бо через 3-4 хвилини буде голосування, і я прошу максимально зобілізувати свої фракції.

Від фракції «Батьківщина» слово має Кужель Олександра Володимирівна. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Дякую. Я як один із співавторів цього законопроекту всіх дуже прошу підтримати його, тому що він ставить наголос на допомозі і відповідальності об'єднаних територіальних громад, які знаходяться в тих самих умовах, як і міста-супутники атомних електростанцій.

Ми з паном Бандуровим представляємо Запорізьку область, де народилися. Можу сказати, що всі, хто проживає на території сіл об'єднаних територіальних громад біля міста Енергодара, працюють на Запорізькій атомній електростанції, але жодної копійки об'єднані територіальні громади не можуть спрямувати на охорону здоров'я і допомогу цим людям, – усе залишається в бюджеті міста.

Я розумію пана Кривошею, який має надію, що хтось у країні надасть підтримку цим людям на здоров'я. Розуміючи політику пані Супрун, яка відмінила флюорографію в країні, що входить до п'ятірки країн з високими показниками захворюваності на туберкульоз, я не маю надії на державну охорону здоров'я, якою передбачено в бюджетах усіх рівнів підтримку субвенції на освіту і здоров'я у розмірі лише 50 відсотків.

Тому дуже прошу підтримати законопроект, бо ми розуміємо, що тільки громада, тільки місцеве самоврядування, тільки власна ініціатива можуть нам допомогти.

І ще прошу головуючого повернутися до попереднього законопроекту пана Домбровського, який дуже простий і потребує технічних змін. Його можна проголосувати навіть без обговорення. Колеги просто не зрозуміли, що то було рейтингове голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прочу запрошувати депутатів до залу.

Голови фракцій, прошу глянути, кого немає, і запросити їх до залу.

Від «Опозиційного блоку» слово має Долженков. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановні громадяни України! Фракція «Опозиційний блок» підтримуватиме законопроект № 7369, який, по суті, є технічним, і скажу, чому. Зазначені субвенції зі спеціального фонду Державного бюджету України спрямовуються місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації на розвиток територій, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи і стосовно яких здійснюється нагляд державою. Внаслідок проведеної децентралізації створені об'єднані територіальні громади, і законопроектом пропонується, фактично, по всьому тексту ввести термін «об'єднані територіальні громади», щоб вказані субвенції спрямовувалися бюджетам об'єднаних територіальних громад, які знаходяться в зонах спостереження. Але при цьому хочу наголосити, що лише незначна кількість законопроектів щодо захисту конституційних прав осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, розглядається в цьому залі. І напередодні 32-ї річниці вказаної техногенної катастрофи, на жаль, у цій залі дуже мало...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 30 секунд. Будь ласка, дайте 1 хвилину.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Дякую. На жаль, у цій залі було дуже мало законопроектів, які поновили б відповідні гарантії. На жаль, протягом 2014-2018 років багато законопроектів було скасовано, пільги вказаної соціально незахищеної верстви населення були анульовані.

Фракція «Опозиційний блок» закликає, зокрема Конституційний Суд розглянути ті конституційні подання, які ми направили до Конституційного Суду з метою визнання законів, якими були скасовані значні пільги чорнобильців, такими, що не відповідають Конституції, та все-таки поновити їх конституційні права, а зал зараз підтримати зазначену законодавчу ініціативу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, через 1 хвилину перейдемо до голосування. Я прошу всіх зайняти робочі місця.

Зараз 1 хвилину я надаю представнику комітету Домбровському. Я продовжую засідання до завершення розгляду даного питання. Будь ласка, пане Домбровський, 1 хвилина.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Я як один із спів-авторів цього законопроекту хочу подякувати за публічну підтримку і за розуміння важливості його. Разом з тим я хотів би виправити одну неточність, а саме прийняти законопроект за основу та в цілому, як пропонує комітет у своєму рішенні. Прошу підтримати за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх приготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо надання соціально-економічної компенсації ризику населенню, яке проживає на території зон спостереження в об'єднаних територіальних громадах» (№ 7369). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 208.

Не встигли. Зараз я поставлю на повернення.

Колеги, будь ласка, займіть робочі місця. Усі фракції підтримують даний законопроект, фактично, всі політичні сили, які є в парламенті, підтримують. Прошу зараз уважно проголосувати.

Депутати колонами заходять до залу. Прошу зайняти робочі місця і уважно взяти участь у голосуванні.

Пані Олю, заходьте, я почекаю ще кілька секунд.

Секретаріате, оголосіть про голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту закону № 7369. Прошу кожного взяти участь у голосуванні і уважно проголосувати. Голосуємо! Давайте підтримаємо. Кожен голос має значення.

«За» – 217.

Ще раз поставлю. Якщо не буде голосів, поставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету на доопрацювання.

Я прошу всіх прихильників законопроекту зайняти робочі місця.

Покажіть по фракціях, щоб бачити, де є потенціал.

Колеги, готові, так?

Ставиться ще раз на голосування пропозиція про повернення до розгляду законопроекту № 7369. Прошу голосувати. Голосуємо! Прошу кожного уважно проголосувати. Голосуємо!

«За» – 214.

Зараз я поставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту до комітету на доопрацювання, щоб ми його не втратили... (*Шум у залі*).

Колеги, ми маємо завершити розгляд законопроекту.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення до комітету законопроекту № 7369 на повторне перше читання, щоб ми його не втратили. Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 216.

Зараз я поставлю на голосування останню пропозицію про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи законопроекту на доопрацювання.

Автори, у вас є шанс. Нам бракує 10 голосів.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи законопроекту № 7369 на доопрацювання. Прошу всіх взяти участь у голосуванні. Прошу підтримати, інакше законопроект буде відхилений.

Голосуємо! Прошу підтримати.

«За» – 212.

Колеги, зараз я оголошу результати голосування по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 67, «Народний фронт» – 55, «Опозиційний блок» – 15, «Самопоміч» – 17, Радикальної партії – 12, «Батьківщина» – 8, «Воля народу» – 9, «Партія «Відродження» – 3.

Хочу вам нагадати, увійшовши в розгляд законопроекту, ми маємо його завершити. Тому агітуйте не мене, а порушуйте на засіданнях своїх фракцій питання дисципліни щодо участі в пленарних засіданнях Верховної Ради України.

Я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду. Це буде остаточне голосування.

Зараз Домбровський. Будь ласка, 30 секунд.

Ставити ще раз? (*Шум у залі*). Відхилити? (*Шум у залі*).

Колеги, я ще раз поставлю на повернення. Якщо не буде голосів, законопроект буде відхилений. Але надалі я буду просити всі фракції брати участь у пленарному засіданні, тобто працювати, як вчителі працюють на уроці, як військові – на передовій під час військового чергування, як наші пожежники і працівники правоохоронних органів, виконуючи свої функції. Порушуйте на засіданнях фракцій питання про те, щоб депутат був на роботі під час пленарних засідань, тому що це єдиний вихід із цієї ситуації, інших варіантів немає.

Зараз я поставлю ще раз на голосування. Якщо не буде достатньо голосів, законопроект буде відхилений.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду законопроекту № 7369. Прошу голосувати. Прошу всіх підтримати.

«За» – 207.

Рішення не прийнято.

Немає політичної волі залу до повернення до розгляду проекту закону. Законопроект [№ 7369](#) відхилений.

Колеги, згідно з Регламентом ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. О 16 годині я прошу всіх прийти до сесійного залу для продовження нашої роботи.